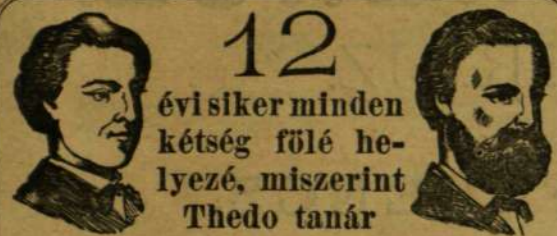

Festőknek.

Egy már régóta fennálló tökéletesen és jól felszerelt képfestőüzlet Vácson, beállott haláleset miatt, kedvező feltételek mellett szabad kézből eladandó. Az igen jó fekvésű hely és az üzlet jó hírve valamint azon körülmény, hogy Vácson jelenleg csak az egy festőüzlet létezik, a legszebb jövedelmet biztosítják. Bővebben értekezhetni Meisner Ede urral Vácson vagy Meisner Sándor urral, északkeleti vasút ház, Buda pesten. 212

12

évi siker minden kétség fölé helyezé, miszerint Thedo tanár

SAKÁLL-HAGYMÁJA

a legjobb és legbiztosabb szer, a szép szakállnövekedés előidézője. Számtalanok, a legmagasabb állású férfiak közül is, szép szakállukat csupán ezen szernek köszönhetik. Ezen szer a szakáll növekedését kibővíti gyorsasággal elősegíti úgy hogy 15 éves fiatalemberek is, a legkorábbi idő alatt teljes és erős szakállt nyertek általa, a melyet a bizonyítványok ezzel bizonyítanak. Műtán számos semmirevaló hamisítás ugyanazon név alatt áruba bocsátották, jó lesz arra ügyelni, hogy minden csomag a feltalálónak ítélt lenyomott pecsétjével legyen ellátva. Ára egy csomagnak 2 ft. 10 kr., postai küldéssel 10 krali több. Schwanzsch, 1875. febr. 25. Fürt József, gyógyszerész urnak, Prágában. Szíves köszönetemet a szakáll-hagymáért; az igen hatásosnak bizonyult, és én mindenkinek a legjobbát ajánlom. Hirt Károly J. s. k. építési vállalkozó. Valódi minőségben kapható: Budapest Török József gyógyszerésznél, király-utca 4. sz. Pozsonyban: Pistory Bódog gyógyszerésznél, Mihálykapu.

Fekete Bernát

Magyarország első rendű műkereskedése és olajszinnyomatú képek raktára

ajánl beszerzés végett, aczélmetszvényeket, fényképeket, szobrokat, továbbá Európa leghíresebb festőinek eredetijeit után]

olajszinnyomatú képeket fényes arany barokk-keretbe foglalva és díszesen kiállítva, igen jutányos áron és havi részletfizetésekre.

Rendelvények hozám czimezve, vagy pedig utazó ügynökeim által kéretnek tétetni.

Fekete Bernát

könyv- és műkereskedése, Budapest Dorottya-utca 3. sz. 2139

ADAMCSIK JÁNOS

lakatos-mester, Budapest, VII. ker. Wesselényi (arén) utca 3. sz. a nagykereszt-utca sarkán

ajánlja dúo raktárát mindenféle takaréktűzhelyekből lemez-ü. cserepalfalazattal, valamint falazás nélkül. 2132

Vidéki rendelvények pontosan eszközöltenek, és árjegyzék kívánatra küldetnek.

Cs. és kir. kiz. szabadalmazott

üditő-nedv

Kwizda Ferencz Jánostól Korneuburgban. Az egyetlen, amely a magas cs. k. egészség-ügyi hatóságtól szorgosan megvizsgáltatva, O felsége I. Ferencz József császár által kizárólagos szabadalommal tüntetett ki

Ezen szer a lovat a legnagyobb megerőltetések mellett is késő vénségeig tűzben és kitarásban megtartja, és különösen nagyobb fáradságok előtt és után kitűnő erősítőszolgálat; továbbá jeles hatással bír esz-, bémulás-, in-daganatok-, fejazomódás-, megrándulás-, rokkantság stb. efféléknél.

Egy palackkal 4 frt 40 kr. o. 6. Az ezen, cs. és k. szab. üditő nedv jeles hatásáról szóló számos elismerés közül közöljük a következőt: Kwizda Ferencz János úrnak Korneuburgban.

Fiam egy 8 éves bántás-paripát vett, mely előtte mint egészséges volt ismeretes, de a melyet lakás-változtatás folytán 5 hónap óta nem látott. A ló az ide utazásnál egy 12 német mérföldnyi útát két nap alatt tett meg, és három napi vasutoni szállítás után ért ide, vastagra dagadt lábakkal. Ennek okát fűrkészve, rájöttünk, hogy a ló, mielőtt azt fiam megvette volna, legalább négy hónapig állt az istállóban, anélkül, hogy azon valaki lovagolt, avagy hogy csak ki is vezeték volna. A más n p történt kiövegárlásnál a ló első lábaira meglátni, hátulsó lábait pedig megmeredtek így előlegesen egészen használhatatlannak mutatkozott. Helyre állítás végett egy szakembernek lett átadva, ki azt 14 nap múlva egészségesnek és lovagolhatónak nyilvánította; ennek folytán ismét egy lovaglási kísérlet tétetett vele, de a negyedórai lépésben lovaglásnál első lábaira oly gyöngének bizonyult, hogy azokkal minduntalan megcsuklott s utóljára oldalra dőlt. Most tehát az ön es. és k. szab. üditő nedve vétetett alkalmazásba, és a má-odik palack felhasználása után a ló annyira megerősödött, hogy naponként egy teljes óráig minden lépésben lovagoltatik, anélkül, hogy előbbeni, annyira makacs bajának csak jele is mutatkozék. Szakértők véleménye szerint a ló jelenleg tökéletes használhatóságot üjolg visszanyerte, és pedig csupán és egyedül az ön cs. k. szab. üditő nedvének fényes hatása által.

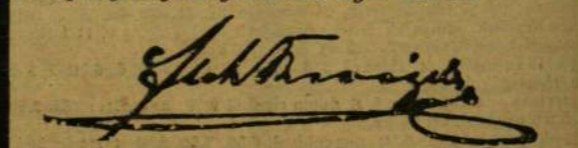
Strak Vilmos.

cs. k. nyugalm. ezredes-hadügyvéd.

Kwizda gyógykés-ziményi valódiilag kaphatók Pesten: Török József gyógyszer., király-utca 7. sz.; Thallmayer A. s. társa; Halbauer testvérek; Stern és Schmidt; Neruda; Kochm-ister Fr.; Topics J.; Hoffmann J.; Kania és Maklár. Budán: az udv. gyógyszer-tárban az egészség-nál. Magyarország majd minden városa és mezővárosában van rakhely, mi koronkint a legolvasottabb lapokban köz tudomásra hozatik.

ÓVÁS A csalódás elkerülése végett felkérjük mindenki, miszerint Kwizda F. J. üditő nedvet, mely egyedül tüntetett ki cs. k. kiz. szabadalommal, össze ne téveszték más, hasonlóan nevezett készítményekkel. 1795 - V

Ki védjegyet hamisítottát olyképp juttatja tudomásomra, hogy azt törvényes büntetés alá vonhatom, 500 frt-ig terjedő jutalmat nyer tőlem.

VASÁRNAPI UJSÁG

Előfizetési feltételek: **VASÁRNAPI UJSÁG** és **POLITIKAI UJDONSÁGOK** együttl: **egyes évre - 12 frt** / **félévre - 6 *** / **Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG:** / **egyes évre - 8 frt** / **félévre - 4 *** / **Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK:** / **egyes évre - 6 frt** / **félévre - 3 ***

30. szám. — 1876.

Budapest, július 23.

XXIII. évfolyam.

A FRANKLIN-TÁRSULAT

magyar irodalmi intézet kiadásában Budapest (egyetem-utca 4-ik szám) megjelent minden könyvárusnál kapható

OLCSÓ KÖNYVTÁR.

Az „OLCSÓ KÖNYVTÁR” ezéjja minél olcsóbb áron jutni a magyar közönség birtokába a hazai és külföldi jeles írók kisebb műveit E könyvtár leginkább a **kiseb regények és époszok, beszédek és költői elbeszélések, költemények és színművek** tára, de nincsenek kizárva belőle az irodalom más ágai is, kivált oly történelmi kisebb munkák, melyek tartalmuknál fogva és formaszépsege nézve kitűnnek. Az „OLCSÓ KÖNYVTÁR” nem bizonyos osztályt vagy kort tart szemé előtt, hanem az egész művelt közönséget s nem annyira kétes becslé ujdonságokkal kíván kedveskedni, mint inkább elismert becsült művekkel. A hazai és külföldi remekírókból a legkitűnőbb műveket közöljük s föllevenitjük egyszersmind némely jeles írók oly műveit és fordítványait, a melyek még nem voltak összegyűjtve, vagy önálló kiadásban nem jelentek meg s így a közönségre nézve mintegy elveszetteknek tekinthetők. De adunk néha új műveket is, s a szakértő szerkesztőség a megválogatásban a jó ízlés mellett kiváló figyelemmel lesz a magyar közönség szük-égeire is, hogy könyvtárunk ne csak olcsóságánál, hanem tartalmánál fogva is magyar családi könyvtárrá emelkedhessék. Minden fizet önálló könyv levén, **külföld is megszerezhető. Épen azért nem nyitunk rá előfizetést, hogy mindenki azt a fizetel vehesse meg, a melyre szüksége van.** Az évenként megjelenő füzetek száma nincs meghatározva, sem ill. höz kötve. A körülmények szerint adunk évenként 20 - 30 füzetet, s ha a vállalat a közönség részvételével találkozik, ennél többet is.

Az olcsó könyvtár eddig megjelent füzei.

1. Dorottya, vagyis a dámák diadalma a farsangon. Furca vitézi versezet IV. könyvben. Irta **Csokony Vitéz Mihály** Füze 20 kr.
2. Bret Harte kaliforniai beszélei. Angolból fordította **Belenyi Gábor**. Füze 40 kr.
3. Kölcsey Ferencz. Beszédek. Füze 20 kr.
4. Machiavelli. Irta **Macsányi T. B.** Angolból ford. B. P. Füze 20 kr.
5. Kerényi Frigyes összes költeményei. Füze 60 kr.
6. Sandaon. Montaigne-estély kastély. Füze 20 kr.
7. Fanni házmesterné. Beszély, írta **Károly József**. Füze 20 kr.
8. Sellohnb gróf. Előkelő világ. Orosz beszély. Füze 30 kr.
9. Szilgysti Ede. Lillomá. Eredeti vígjáték, népdalokkal, zenével, három felvonásban. Füze 20 kr.
10. Dickens Károly. Karácsoni ének prózában, levén voltaképp egy karácsoni kisdarab beszély. Angolból fordította **Belenyi Gábor**. Füze 30 kr.
11. Beszélyek az orosz főtől. Gogol Miklós után. Füze 20 kr.
12. Chateaubriand. Atala. Franciaából ford. **Csiky K.** Füze 20 kr.
13. Tennyson Alfréd. Király-idyllék. I. Helén. — II. Ginevra. Angolból fordította **Szász Károly**. Füze 20 kr.
14. Macaulay T. B. Lord Bacon. Angolból ford. B. P. Füze 40 kr.
15. Kemény Zsigmond. Szerelm és hűség. Beszély. Füze 30 kr.
16. Hugo Victor Hernani. Szomorujáték öt felvonásban. Fordította **Szász Károly**. Füze 30 kr.
17. Kölcsey Ferencz szónoki művei. Füze 60 kr.
18. Jósika Miklós. Egy igaz ember. Beszély. Füze 20 kr.
19. Conscience V. A szegény nemes. Flamaud beszély. Franciaából fordította **Greguss Agost**. Füze 40 kr.
20. Pope S. A műbírálatról. Tanköltemény. Angolból fordította **Lukács Mór**. Füze 20 kr.

A Franklin-Társulat magyar irodalmi intézet kiadásában Budapest (egyetem-utca 4. szám) megjelent és minden könyvárusnál kapható:

JÓSIKA JULIA.

PÁLYAVEZETŐ.
Jó tanácsok világba lépő fiatal leányok számára.
Füze 2 frt. díszkötésben 2 frt 80 kr.

Zsútszky Mihály.

MAGYAR HÖLGYEK.
Történelmi élet-és jellemrajzok.
(Nyolczadrét, 223 l.)
Füze 1 frt.

BENICZKY IRMA.

A nők hivatása.
(Nyolczadrét, 248 lap)
Füze 1 frt 20 kr.

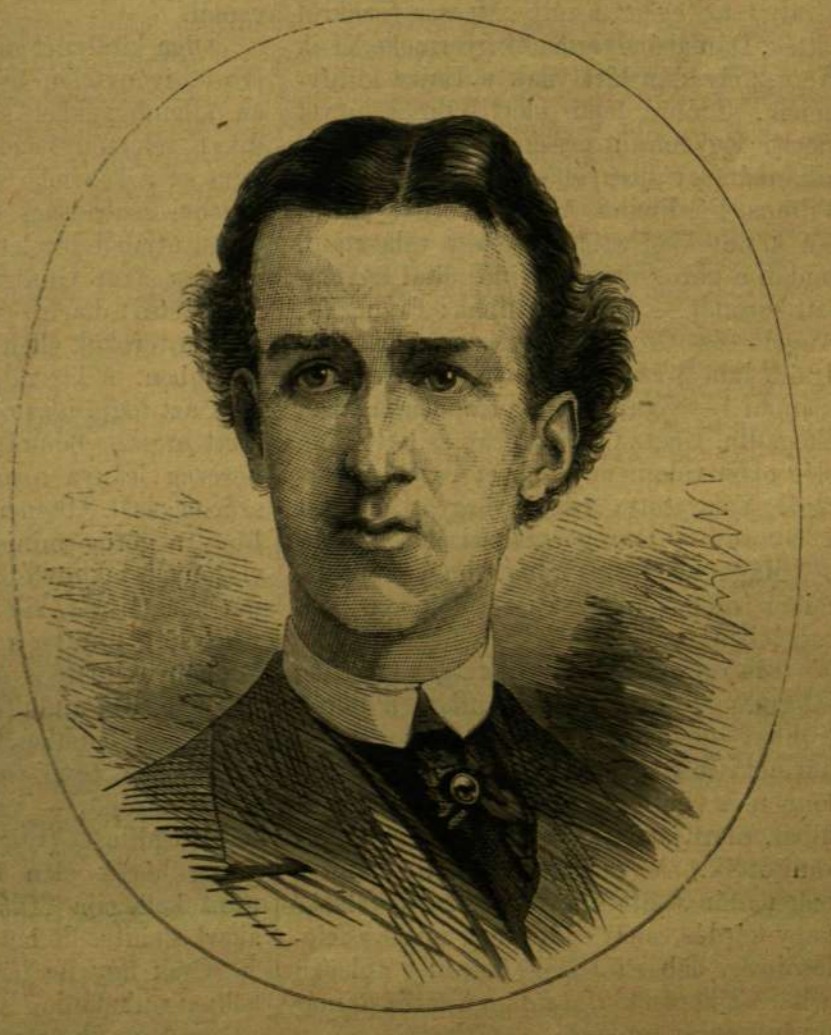
Különös figyelemre méltó!
A hírneves **dr. FORTI-téle SEB-TAPASZ**, mely rendkívül gyógyereje, elválasztó, értelő s fájdalomcsillapító hatása által leggyorsabb, legbiztosabb s gyökeres gyógyulást eszközöl különösen bajokban. Egy csomag ára 50 kr., nagyobb csomagé 1 frt háznál utasítással együtt; postán küldve 20 krali több. Központi küldeményező raktár Pesten: **TÖRÖK JÓZSEF**, gyógyszerész urnál, király-utca 7. sz. Ezen hírhedt hatás nem eléggé ajánlható gyógylapot készítő Forti László. Lakása: Budán, Rácaváros, fő-utca 200. Vidéki raktárak az ismét gyógyulást iratni.

A Franklin-Társulat magyar irodalmi intézet kiadásában Budapest (egyetem-utca 4-ik szám) megjelent és minden könyvárusnál kapható:

IGAZSÁGÜGYI RENDELETEK

1875. évfolyam.

Ára füzve 80 krajczár.

A GÖRÖG KIRÁLYI PÁR.

görögöt a hajdani hősök és félistenek honából.

Hanem a gyűlölet megvan, s valahányszor gyöngének sejtették a törököt, valahányszor háborúval volt elfoglalva a világ más tája felé: előállt Görögország, hogy „én is itt vagyok“.

Ha félténi kellett a bórét, a nyílt lázadás helyett fellázította u. n. testvéreit, s Kandia sokat tudna beszélni arról, hány-szor hagyták cserben a drága testvérek.

Valóban csodával lenne határos, ha most, midőn a maroknyi Hercegovina lázadása lángba tudta borítani a fél Balkánt, s midőn a nagyhatalmaknak örökös konferenciákat és császár-csokolódásokat kell rendezni, hogy a lázadásból európai háború ne váljék és midőn még ez erőlködés daczára sem bizonyos, sikerül-e a háborút helyhez kötni, csodával lenne határos, ha Görögországot nem sikerülne beleugratni Oroszországnak az akcióba. Próbáljon szerencsét, itt az ideje.

Nem tudhatni, komoly-e a mozgalom, melyet Moreából jelentenek. Lehet, hogy valami hitvány pénzkérdésen zátonyra kerül az erőlködés hajója, mert a hol a miniszterek is tolvajok és zsarolók, ott a pénz az egyedüli ur; de lehet, hogy a „nervus rerum“-ban, hála a császár atyai gondoskodásának, nem lesz hiány. Annyi bizonyos, hogy a király szava nem fog dönteni, se erre, se arra.

Görögországnak alkotmánya van, a nélkül, hogy meg lenne rá. A hol a törvényeket hozzák, ott össze is verekednek nem egyszer, s véres fejfel dobják ki egymást ajtón ablakon. Ottó király, a mostaninak elődje, ott hagyta országát a fakép-nél, mint Szent Pál az oláhokat; még arra se érdemesítette, hogy lemondjon forma szerint.

Ugy fogták aztán a mostanit nagy kinnal, — magyarán mondva — kötéllal, mint nálunk hajdan az önkényteseket.

Bizony aztán csakis aféle „muszaj-király“ az egész király. Messze északról vitték, Dániából. Harmadik gyermeke XI-ik Keresztély dán királynak s Lujza királynénak. Trónra lépte előtt Vilmos nevet viselt. Egyébiránt egész neve ugy hangzik, akár egy spanyol grandé: Keresztély Vilmos Ferdinánd Adolf György. Ezekből a nevekből aztán lehetett választani, midőn a görög nemzetgyűlés által felajánlott koronát — a védhatalmak: Francia-, Angol- és Oroszország képviselői által 1863. jan. 3-án Londonban aláírt jegyzék alapján — jan. 3-án Koppenhágában elfogadta. Egész Görögország se lett volna elég okos valamennyi nevét eszében tartani. Választotta hát Györgyöt s most I. György — Görögország királya.

Maga se hitte volna, hogy az lesz, mikor még tengerésztiszt volt az apja seregében.

1845 decz. 24-én született, s így még jóformán gyermek volt, mikor a görög trónnal megnyomorították. Nem vehetnünk hát neki rossz neven, hogy elfogadta. Különben a görögök jóvá akarták tenni a hibát, mert jan. 27-én nagykorúnak nyilvánították. A nagykorúnak nyilvánítás maga után vont-e a nagykorúvá válást? nagy kérdés, mely eddig még mindig feleletre vár, habár ő felsége ma már tul van a három keresztben, a mikor a férfi kor már érvényesülni szokott — alább való rangu embereknél.

A királyfogni kiküldött görögök szeme akkor akadt meg rajta, mikor Angliába kísérte nővérét, Alexandrát, a ki a walesi hercegnék lett neje. Atyja csak föltételek mellett adta oda fiát királynak, s e föltételek folytán egyesültek a jóniai szigetek Görögországgal. De a király drága cseléd, azért hát megalkudtak a görögök az ifju herceg bőrére jó előre, hogy egy millió drachma civilisztát s 12,000 font élelem-pénzt adnak neki. Szép kis summa, érdeemes érte beszélgetni királynak, s az ifju György 1863. szept. 17-én el is utazott új állomására, okt. 30-án kikötött a Pyraeus-ban s másnap le is tette az esküt.

Hanem bizony nem volt neki valami irigylésre méltó dolga ottan, s ha európai tekintetek, meg tán a drachmák, meg a fontok nem gátolják: ki tudja nem tér vala-e jobb utra, mint előde is tevő.

Igy azonban hát csak türte sorsát, sőt annyira ment, hogy 1866-ban okt. 27-én meg is házasodott. Ki ment volna hozzá szivesebben, mint ama ház egy tagja, mely ez összekötöttés által is erősíteni kívánta Konstantinápolyhoz való jogait. Az orosz uralkodó családból vette el Konstantin Nikolajevics nagyherceg leányát, Olga Konstantinovna Alexandrát, ki akkor alig volt még 16 éves. 1851-ben született. Boldog házasságot élnek, melyből négy gyermekök született, s köztük a legidősebb Konstantin spártai herceg.

Persze a görögöknek az kellene, hogy spártai feketé levesen nevelje gyermekeit a király, s ha nem életre való, tegye ki az Athos hegyfok szikláira. De miután ezt nem teszi, s miután alkalmasint más tekintetben sem igen viseli magát a görög uraságok inye szerint (görög király létre lutheránus, — holott a görögök görögök) — lát bizony nem igen örvend nagy népszerűségnek. Nem is igen keresi. Egészen közönyös egymás iránt az ország meg a király, ki mindegyik a maga feje után, s nem sokat törődik vele, a másik mit csinál.

Olga királynét némelyek nagyon egyszerű, igénytelen asszonynak állítják, ki az államügyekkel szintén keveset törődik. E vélelmet azonban lényegesen cáfolja az a közelebb elterjedt hír, hogy az athenai szabadsági szövetséghez mostani párisi utjából levelet intézett volna, hogy nem is akar Görögország királynéjának nevezetnii, ha a görögök nem vesznek részt a törökök ellen most folyó nagy küzdelemben. A hír valósulása mindenesetre csak azt fogja igazolni, hogy az alma nem esett messze fájától, s Konstantin nagyherceg leánya nem tagadja meg orosz származását. Athenei hírek arról is szólnak, hogy a görög miniszterelnök a válságos viszonyok tekintetéből sürgeti a fejedelmi párisi hazatérését, kik a keleti háború kitörése előtt, mintha a szomszédságban folyó események nem is érdekelték volna őket, nagy körútra indultak Nyugat-Európába.

Nem lehetetlen, hogy I. György király is zálogba teszi maholnap a Kodrusz király kardját, — valamint Milán zálogba tette a Milosét (vagy kiét) s ugy megy a görög hősök élén Konstantinápoly felé, mint kollégája Milán, a ki szintén nem akart eleinte, de hát vitték.

Csak ugy ne járjanak aztán, hogy el kelljen mondanik a fejér császár papának: „hogy fogtunk uram törököt, de visz.“

Bölcső mellett.

A gyermek alszik, félig nyílt ajakkal,
Oly édes álom ül szélid szemén!
Rengett a bölcső... szólt a dajkaének...
Ott alszik ő... merengve nézem én...
Boldog kis lelke fényes utra szárnyal:
Aján mosoly az álom képe már...
— Alvó fiúcska! bár oly szép lehetne
Az életét, mely lépteidre vár.

Szelid anyámnak dajkaénekénél
Aludtam egykor én is édesen.
Tudom, hogy annál nem zeng altatóban
A csalógánynak dalbeszéde sem.
De oh! azóta oly sok éjszakán át
Csupán a köny az, mely szememben ül...
— Alvó fiúcska! oly napot ne érj te
Midőn az álom téged is kerül.

A gyors idő repült, szállt éveimmel...
Lebegteté e könnyű szárnyakat.
És ejüték a tündér ifjúkorba,
Hol anyi rózsá, anyi dal fakad!
De mért, hogy benne bánat is teremhet?
És lesz sok élet bús, örömtelen...
— Alvó fiúcska! majd ha törzs virágot,
A te virágod mind öröm legyen!

Oh anyi érte tépett szívemet már;
Családi bánat, aztán anyi más!
Szeretteimből több a föld alatt van,
Virágaim közt nagy a hervadás!
A bú e szívet meg-meglátogatta,
Megismerém a szenvedést, a bajt...
— Alvó fiúcska! légy erősebb, mint én,
Ha tán a bú fog látogatni majd.

De jobb napokra biztató reményem
Oh nem hagyott el; az a sűrű é.
Ez lesz nyarammak illatos virága,
S a télizöld, ha eljő majd a tél.
A sebzett szívet eltakarja szépen,
Miként a lomb a vérző madarat...
— Alvó fiúcska! életútaidban
Ha minden elhagy, ez veled marad!

Dömötör Pál.

Berlin ostroma.

Elbeszélés a porosz-francia háboruból.

Az Elyzei mezők egyik sétányán lovalgoltunk V. orvossal, a golyók által meghorzsoltt házakból és a bombák által itt-ott szétrombolt kövezetekből Páris ostromának történetét olvastam, midőn az orvos pár lépéssnyire az Etoile köröndje előtt hirtelen megállott, s amaz óriási sarokházak egyikére mutatott, melyek az Arc de Triomphe körül oly nagyszerű csoportozatot képeznek.

„Látja amott az erkély fölött azt a négy zárt ablakot?“ — kérde. „Angusztus elején, ama borzasztó angusztus havában, mely a viharoknak és szerencsétlenségeknek oly rettenetes özönét zúdította ránk, ama házba egy szélütött beteghez hívtak. A beteg Jouvé ezredes volt, vértés vitéz az első császárság idejéből, ki szintül hitt hazája dicsőségében s ki a hadüzenet megtörténte után az Elyzei mezőkön bérelt magának erkélyes lakást. Találja ki, miért? Hogy szemtanúja lehessen csapatainak diadalmas bevonulásának a hadjárat után. Szegény öreg harcos! A wissenbourgi esata hirtelen éppen akkor érkezett hozzá, mikor ebédje mellől felkelt. A mint a csatavesztést hirdető haditudósítás alatt a Napoleon nevet megpillantá, eszméletlenül rogyott össze.

Az öreg vértés szobája padlatán végig terülve találtam, arca lángvörös volt és eszméletlenül fekvő ott, mintha erős ütés terítette volna le. Állva rendkívül nagy termetű férfi lehetett; ott fekvőve óriásnak látszott. Szabályos arcvonások, gyönyörű fogak, sűrű, göndör, de főhéher fürtök emeltek a nyolczvan éves, de csak hatvan évesnek látszó férfi erőteljes szépségét. Mellette unokája térdelt, keservesen sirva. A leánya meglepően hasonlított nagyapjához. A mint egymás mellett látta őket az ember, két pompás görög érem juthatott eszébe, a melyeket ugyanegy mesteri kéz öntött, csak hogy az egyik már ódonszerüleg rozsdamarta és körvonalai kopottas, míg a másik egészen fényes és tiszta, mint az új veretű ezüst-péncz.

„Az öreg ember agya meg volt gyengülve és mint a gyermek, vaktában hitt el mindent, a mit mondtak neki. Azonban egészsége visszatérésevel értelmi világa is észrevehetőleg tisztulni kezdett. Kénytelenek voltak őt a hadsereg minden mozdulatáról értesíteni s hamis hadi tudósításokat koholni. Csaknem szánalom vala nézni azt a szép fiatal leányt, a mint éjjel-nappal Németország térképét tanulmányozta, tele szurkálván azt csinos kis lobogókkal, melyeket nagyszerű hadműveletté igyekezett csoportosítani. Bazaine Berlin felé nyomul előre, Froissart Bajországnak, Mac-Mahon a Balti-tenger partján van. Utasításokat kért tőlem s én segítetttem is neki, a hogy tudtam, de legfőbb segítségünk az öreg volt e képzelt invázió-nál. Hiszen hány-szor meghódította már az egész Németországot I. Napoleon alatt! Minden hadmozdulatot ismert már jó előre. „Most ide mennek,“ aztán ezt fogják tenni!“ — s jóslatai pontosan teljesültek mindenkor, a mi nagyon büszkévé tette.

Azonban, szerencsétlenségre, mind egy volt, akárhányszor nyertünk s akár hány várost vettünk be, az öreg embernek az soha sem volt elég — telhetetlen volt. Megérkezésemkor mindennap új meg új győzelemről értesültem. „Doktor, bevettük Majnez-ot!“ — mondá a fiatal leány, szomorú mosollyal sietve elélem; s a szomszéd szobából vidám hang kiáltott ki hozzám: „Nagyszerűen haladunk előre! Egy hét múlva Berlinben vagyunk!“

Abban az időben a poroszok éppen egy heti járó földre voltak Páristól. Első gondolatunk az volt, hogy betegünket vidékre szállítsuk, de tudtuk, hogy mihelyt itt hagyja Páris, az ország helyzetét mindenki el fogja neki beszélni s féltem, hogy még sokkal gyengébb, nagy betegsége sokkal jobban megtámadta idegeit és agyát, hogy sem a valódi tényállás meghallását elbirhatná. Elhatároztuk tehát, hogy maradni fogunk.

„Az ostrom első napján szobájába léptem (ugy emlékszem rá, mintha tegnap történt volna) nehéz, elkéseregett szívvel, azzal a szomorú, kétségbeesett szívvel, a melylyel akkorátjában Páris kapuinak elzárását mindnyájan szemléltük, tudva, hogy az ellenség falaink alatt áll s külvárosaink határainká változtak át. Az öreg harcoszt ágyán ülve találtam, örömtől sugárzó arcczal.

„Nos hát, doktor!“ — kérde — „nemde az ostrom megkezdődött?“

„Megütöde néztem rá.“

„Hogyan ezredes, s ön már tudná, hogy?“

„Unokája felém fordult.“

„Természetesen, doktor ur; nagyszerű hireink vannak — Berlin ostroma megkezdődött.“

Oly nyugodt, határozott hangon mondotta ezt a szegény leány, nagyokat öltögetve varrótüjével a térdein nyugvó vásonban. De hogyan is gyaníthatott volna valamit az öreg. A külérődök ágyuinak bömbölését — azt hallhatta! A boldogtalan, szomorú, megalázott Páris — azt nem láthatta! Csupán az Arc de Triomphe egy kis részlete volt látható ágyából és körülte a szobában mindenfelé az első császárság ereklyéi voltak felhalmozva, melyek mind arra szolgáltak, hogy őt bol-

dog csalódásában megtartsák. Maréchal-ok arcképei, harci jeleneteket ábrázoló festmények és metszetek, a csecsemő római király, nagy állványok és tükörszaltok, császársági ereklyékkel, érmekkel és bronz-szobrokkal megrakva, egy darab kö Szent-Ilona szigetéről üveg szekrényben, miniatüre-arcképek, melyek mind ugyanazt a hölgyet tüntették föl, kivágott bő újú sárga bálí öltözetben, ragyogó szemekkel; és mind e szép emlékek: az állványok, a római gyermek király, a maréchal-ok, a sárgába öltözött, angyalszépségű hölgyek, rövid ruhaderékkal és karjaikon alól szép aranyos övekkel — szóval minden az 1806-ik év méltóságos, katonás mervés-gére emlékeztette őt! Szegény jó ezredes! A győzelmek és hódítások légköre környezte; ez volt, a mi többet tett, mint bármely egyéb, a mit mi mondhattunk volna neki — ez volt, a mi oly szentül elhitette vele, hogy Berlint ostromoljuk.

(Vége követk.)

Montenegró.

(Folytatás.)

Montenegró állat- és növényvilága érdemes volna külön tanulmányra. Medve, vadkan, szarvas, róka, dárnyad, őz, nyúl, fűz, vadgalamb közönségesek. A sziklák és repedések telvük hullókkal, a melyek közt a vipera nevezetességre tett szert, a skorpiók a házakba is bemennek; a halvilág gazdag; sőt a lényemhőny is kiállja az éghajlatot. A mi a növényvilágot illeti: a gabnaneműek közül kevés helyütt terem meg a buza. Az erdők azonban gazdagok fanemekben.

A rétgazdagság különösen Berdában számos nyájtenyésztést enged meg, a melynek terménye aztán, vaj, sajt alakjában, élő állat és füstölt husként nagy kelendőségre tett szert az adriai kikötőkben. Évenként mintegy 100,000 juh öletik meg és vitétik ki. Szerbiából malaczkot hoznak be, melyeket nagy mennyiségben felhizalva árusítanak el. Az összes kivitel értékét körülbelül 4 millió frankra számítják. Az ország többi terményeit, a minők a bor, a borszesz, a gabona, tengeri, burgonya, dohány, rendesen magában az országban fogyasztják el, legfeljebb a belföldi forgalom által van valami, de az is felette jelentéktelen csere esak.

Az állam jövedelme az összes adókból mintegy 3 és fél millió frankra megy.

Az adó kivételese következő módon történik: A kormányznak fizetnek évenként minden egy napi munkás szántó föld után (mintegy 120 □ láb terület tesz egy napi munkás földet) egy osztrák huszast. Van Montenegróban 120,000 ily egység. A rétert felennyit fizetnek, csak hogy a rétnél az egy napi munkás föld két annyi terjedelmű, vagyis 240 □ öl. Ily rétegy egység van 80,713. Az erdővel fedett hegyek községi birtokok, a melyek, mint ilyenek, minden adó alól fel vannak mentve. Minden ökor, vagy tehén, vagy igahordó barom után szintén egy fél huszast fizetnek adóba; a nyerges lovak ki vannak véve az adó alól. Van 200,138 ökor és tehén, mintegy 6000 öszvér és szamar. Keeske, juh után csak egy negyedrészt huszast fizetnek, ugyanannyt a sertésért. Ezek a montenegrói állam-háztartás tenyézői.

A pásztorkodás és a földmívelés a montenegróinak csaknem kizárólagos foglalkozása. Azon kívül nincs rá néze semmi más ipar. Nincs ott sem pék, sem mézárós, sem csizmadia, sem asztalos, sem kovács. A ki ilyenekkel foglalkozik Montenegróban, nagyobbára dalmát vagy albán munkás, a ki beköltözött, de a kinek nincs állandó lakhelye és azon kívül is nagyon rossz hírnévben áll. Ipar tehát nincs semmi sem.

Minden család maga végzi az aratást, maga építi házat, készíti tetőt; örlí gabonáját és tengerjéit, süti kenyérét, szövö lepedőt és ruháját. A mellett rettenetes egyszerű minden. A ház négy fala kopasz; s leggyakrabban maga az ágy sem más, mint a fűzhely mellett egy kissé felmelegedett sut. A mi szükségletök van

a magasabb osztályoknak: nagyjára Cattaróból és Triesztből fedezik. Onnan kapják a pálinkát, a melyet nagy mértékben fogyasztanak, a gyarmat- és fűszer-árakat, köteleket, vasat, késeket és a legszükségesebb posztót.

Hasztalan tesznek bármit is arra, hogy az ipart meghonosítsák. Öt évvel ezelőtt a moszkvai szláv egylet mintegy tizenöt montenegrói tizenkét éves fiút vitt Oroszországba, hogy némi kezdetleges iparágakat megtanuljanak. Eleinte jól ment a dolog; de a mint a fiukat kényszeríteni akarták a munkára: valóságos lázadás tört ki köztük, s utóljára sem mentek velük semmire.

A földművelésben azonban nagy a szorgalom. Montenegro egész területe oly kopár, oly sivátag, hogy minden lépés föld folytonos küzdelmet kíván a természet ellen. A Niegocse, Csettinje, Csevo, Grahovo stb. völgyeit a víztől hódították el. Csernagorában gyakran lehet látni a hegyek közt, mint egy-egy kis oázst, egy kis szántó földet, melyet tulajdonosa nagy nehezen rabolt ki

A nyájak tartása, mint szintén a hus és hal bekészítése sok sőt igényelvén: a fejedelemiség sok sőt kénytelen venni. 1867-ig e bevásárlásokat csupán török területen át tette, és így fizetnie kellett a súlyos török adót. Akkor Juro Matanovicot küldte a fejedelem a portához, a ki meg is nyerte az engedélyt, hogy Montenegro saját használatára vámmentesen hozhassa be a sőt Bojana és Skutariból. A most behozott sómennyiség mintegy 2 milliónyi só-ókára megy (egy só-oka 3 fontnyi lehet). A só nagy részben sicíliai eredetű. A portától nyert ezen engedélyt nem lelkiismeretesen használják fel a montenegróiak, a mennyiben nagy mérvű csempészetet üznek az általok olcsón vett és

és Berda fejedelme és ura (kujaz i gospodar slobodne Crnegore i Brdah.) Egyházi tekintetben Skutari és Primorje urának is nevezetik. A montenegróiak a fejedelemet vagy „Sveti gospodar“ (szent uralkodó), vagy egyszerűen gospodárnak nevezik, a törökök pedig „fekete barát“-nak (kara kalugyer).

Nikicza ifjúsága éppen úgy vadon tölt el, mint a többi montenegrói gyermeké. Tíz éves korában vitték Triesztbe, hogy megismertessék az abc titkaival. A Knetics családnál lakott itt hosszú ideig, Daniló herceg azonban III. Napoleon császártól ajánlatot kapván arra, hogy a párisi Louis-le-Grand lyceumba jelölhesse ki ifjú montenegróiakat, Nikicza herceg is oda került. Ott azonban nem nagyon tetszett neki az élet, s vágyva vágott haza. 1860-ban betelt ez ohaja. Daniló herceg meggyilkoltatván, s nem maradván utána, csak egy, Olga nevű leánya: Nikicza lett a herceg, ki ekkor alig 18 éves volt (1841 szeptember 25-én született). Mellette állott atyja Mirkó, ki mint „hős“ nagy tekintélyben

VUKOTICS MILUKA, Miléna fejedelemné nővére.

MILÉNA, a montenegrói fejedelem neje.

LJUBICS, montenegrói archimandrita.

LESJANIN MILOJKO, szerb tábornok.

SZERB KÉPVISELŐ A SKUPSTINÁBÓL.

ALIMPICS RANKO, szerb tábornok.

a zordon természet kezéből s falakkal vett körül, hogy a szél el ne hordja. Gyakran egy-egy kis völgyecskét kertelnek így be, természetesen sok munkával és fáradsággal. Ha tengeri és burgonya nem terem: akkor éhség van. S valóban ennél többre nem is terjed a montenegrói vágya; hogyha egy kis aludt tejét ehetik hozzá, egész boldog, s hogyha egy kis füstölt hallal és „Castradina“-val (füstölt és sózott juh- és kecskehus) megfűszerezheti: az már náluk valóságos fényezés.

Az italok közül főleg a pálinka van nagy divatban. Csernicsa vidékén terem ugyan erre való anyag, de az oly drága, hogy a köznép csak idegen pálinkát fogyaszt, a mely igen rossz. Bor is terem a hegyek közt, de jelentéktelen mennyiségű, s éppen ezért a lakosság legnagyobb része csupán pálinkára szorítkozik.

A dohány Montenegro egy részében megterem; teljesen elegendő az országszükségeinek fedezésére, sőt némi kivitel is van e czikkből, részben Skutari, részben Podgoricza felé.

vámmentesen behozott sóval a szomszédos török tartományokba. E csempészet ellen ismételve felszólt a porta, a nélkül azonban, hogy gyakorlati eredménye lett volna felszólalásainak. Egy millió okára szorították ugyan a montenegrói sóbehozatal vámmentes mennyiségét; de még e rendszabályt sem viszik keresztül, részint a török vámhivatalok erélytelensége, részint a montenegrói sócsempészek ügyessége miatt.

III.

Nikicza fejedelem.

Nikicza fejedelem I. Danilo testvére, s Mirkó Petrovics első szülött fia. A fejedelem teljes czime: I. Petrovics Nikicza, Csernagora

állott, s anyja, Darinka Danilova, a kinek sok műveltsége volt, s a ki nagy befolyást gyakorolt fiára. E befolyás alatt az ifjú herceg európai irányban kezdett reformokat tervelni, a melyek nem kevés elégedetlenségre adtak alkalmat, míg végre atyja úgy segített a dolgon, hogy megházasította egyik barátja, Vukotics Péter leányával, Milénával, a ki csakhamar el is foglalta a herceg befolyásolásában az anya helyét.*

1861-ben a török hatalom ellen lázadás törvén ki Hercegovinában, a montenegrói nép háborura unszolta Nikiczát, de ő a semlegesség mellett maradt egész a következő évig, a midőn némely határsértések miatt csakugyan kitört a háboru, a mely alkalommal a törökök Omer

* Montenegro fejedelmének arcképét lapunk folyó évi 13-ik számában közöltük, most Montenegro-ról szóló czikkünkhez egy pár jellemző csettinjei kép mellett Nikicza nejét, Milénát; s a fejedelemné nőtestvérét és Ljubics archimandritát mutatjuk be, a kik szintén jelentékeny szerepet visznek a kis hegyi állam politikájában. Szerk.

A fejedelmi lak.

A csettinjei főutca.

MONTENEGRO FŐVÁROSÁBÓL.

pasa vezérlete alatt több győzelmet nyertek. Az európai diplomácia teljesen elhagyta a montenegróiakat, kik mellett csak a pápa emelte fel szavát, a nélkül hogy más módon segíthette volna őket. Montenegro elveszettek látszott. A fejedelem atyja, Mirkó, aug. 23-kán Riéka mellett még egy útközetre bátorítá a harcosokat, de vezérek hősiessége nem volt elég felbreszteni bátorságukat, s nyolcz nap mulva megkötötték a skutari-i béke, mely meghagyta Montenegro régi viszonyaiban, csak a 3. §-ban megtiltá a fegyver-behozatalt, az 5. §-ban kikötötte, hogy Mirkó száműzessék; a 6. §-ban kikötötte, hogy Hercegovinából Skutariba ut vágassék török őrházakkal. A 7. § nemesak megszünteti az ellenségeskedéseket, de a fejedelem, a szenátorok, a nahiák előljárói kötelezik magokat irás-

ban arra, hogy a török lázadásokba nem fognak avatkozni, sőt a 14. § szerint a montenegróiak arra is kötelezik magokat, hogy Albánia, Bosnia és Hercegovina felé nem fognak erődítvényeket emelni.

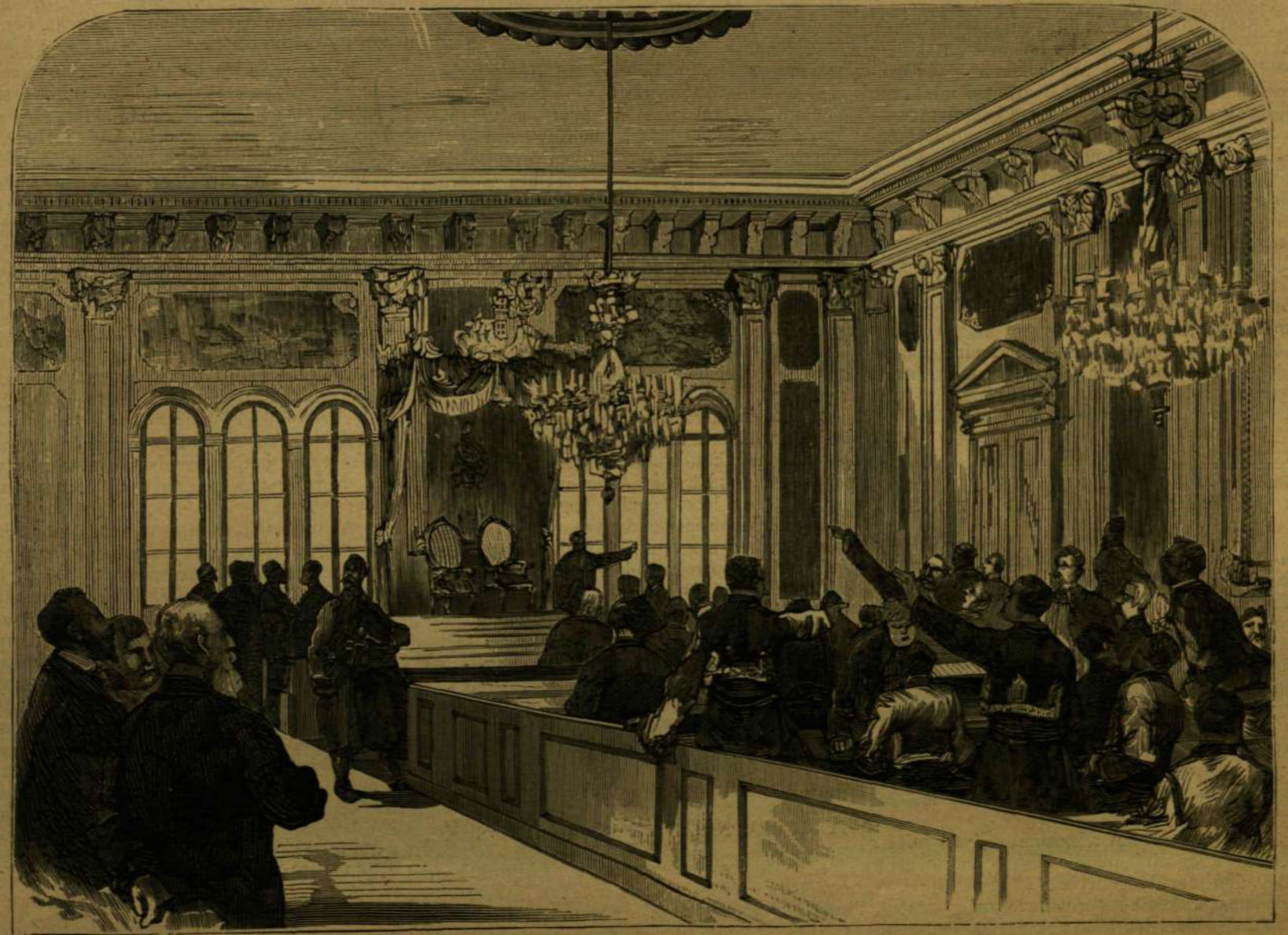
Legsúlyosabb volt Mirkó száműzése, de a porta ezt tényleg nem követelte soha, s így Mirkó bent maradt; továbbá az ut kérdése, a melyről azonban 1863 márczius 3-kán a porta egy sürgönyében lemondott.

A háboru után jött az éhség, s 1867-ben a kholera. Nikicza a párisi kiállításon járt, hol III. Napoleon által szívesen fogadtatott, de a mint hazatért a ragály megfosztotta atyjától, a „hős“ Mirkótól, ki karjai közt halt meg.

1868-ban szent György napján Nikicza új alkotmányt adott ki, a melyben eddigi jogainak

nagy részéről lemond a senatus javára. E jogok közt voltak: az adó-kivetés és szedés, a vladikára bízott egyházak kezelése, a belügyek vezetése és az ítéletek. A fejedelem megelégedett szerény civillistával (70,500 frank), a kegyelmi joggal és a külügyek vezetésével.

1868 december 20-kán Nikicza, elődje példáját követve, Oroszországba indult, az ügyek vezetésével távolléte alatt Milénát bízva meg. Ez utazása valóságos diadalünnep volt. Egy osztrák-magyar fregát szállította a cattarói öbölbe, s a császár szívesen fogadta, s több nemű segélyt helyezett kilátásba. Hasonló szíves fogadtatásban részesült Berlinben és Bécsben is. Visszatérte után nem sokára érezteté utazása eredményét, Csettinjében megnyílt Kostics Milán vezetésével a tanító-képezde, az iskolák szá-

A SZERB SKUPSTINA ÜLÉSE.

először ő maga az átmenetelt a kompon, átszállítva a kocsi és a fogatot, mivel e teherrel a nagyon gyöngye — csaknem csónakszerű kompon csakugyan veszélyes lehet az átkelés; majd aztán ő teher nélkül visszajő a komppal Nadiaért. De a hőselkü leány nem fogadta el az ajánlatot. Ez legalább is egy jó órai késedelmet okozott volna, s ő annak okozója lenni nem akart.

A kompa beszállás nehezen ment, mert a parton víz volt, s a kompot nem lehetett egészen a szárazig kihuzni. Jó felóra és nagy erőfeszítésbe telt, míg a révések, a kocsi és Strogoff, egyesült erővel, a tarantászt és a három lovat behelyezték a kompa. Akkor magok is beszálltak mind, Nadia is elhelyezkedett s megindultak.

Kedzetben könnyen ment a dolog. A víz árja erősen ragadta befelé a kompot és gyorsan haladt. A révések hosszú rudakkal, melyeket igen ügyesen kezeltek, hajtották a kompot el a parttól s lefelé, míg azokkal feneket érthettek. De a mint a víz, minél beljebb, annál jobban mélyült is, a rudakat csaknem egészen elnyelte s azokkal nem sokat lehetett segíteni többé, mert alig egy lányi állt ki belőlök a vízből, úgy hogy kezelésök nehezé s a mellett elégtelené is vált.

Strogoff Mihály és Nadia a komp hátulján ülve, nyugtalanul nézték a révések munkáját.

Vigyázz! kiáltá egyik révész. — E kiáltást az új irány indokolta, melybe a hajót a víz árja nagy sebességgel ragadta. Most a révések feladata az volt, hogy a rudak segítségével a víz folyásának részutas irányban fordítsák a kompot, hogy azt ne egyenesen lefelé ragadja, hanem át — a tulsó part felé vessa a folyam. Ez sikerült is ügyességöknek, s a komp lassanként közeledett is a jobb part felé. Bizton lehetett számítani rá, hogy öt vagy hat verstnyivel alább, mint a balpartól az indulás történt, fogják elérni a tulsó partot; de azt föl se vették, csak ember, állat és kocsi baj nélkül érhesen oda.

A két révész, izmos, erőteljes és mesterségükben jártas emberek, nem is kételkedtek azon, hogy szerencsésen elérék a partot. De nem számítottak egy közbejöhethő akadályra, melyet sem erejük, sem ügyességök el nem hártathatott.

A komp épen a folyam közepén uszott, egyenlő távolságban egyik és másik parttól, s óránként két verstny sebességgel haladt lefelé, — midőn Strogoff Mihály fellátva ültéből figyelemmel tekintet a víz mentén fölfelé; néhány csónakot pillantott meg, melyek gyorsan közeledtek, lefelé a vizen, mivel a benne ülők, a víz árjának sebességén evezőkkel is segítettek. A Strogoff arca egészen elsötétült s oly aggodalmat fejezett ki, hogy Nadia el nem nyomhatta a kérdést: — Mi baj van, bátyám?

De mielőtt még ez felelhetett volna, a révések is észrevették, fel is ismerték a közeledőket s így kiáltottak fel: — Tatárok, tatárok!

Valóban azok voltak, s annyian és oly gyorsan közeledtek, hogy alig látszott lehetségesnek a menekülés előlök. A révések valóban kétségbe is estek e látványra s kiejtették kezeikből a rudakat.

— Bátorság, barátim! — kiáltá Strogoff. — Ötven rubel a jutalmatok, ha tulpartra érünk, mielőtt azok utolérnének. — A révések, ez igéret által nekítüelve, újra nekikezdtek a munkának, kétszeres erővel hajtották a kompot, de csakhamar bizonyos lön, hogy hiába, a bárkák

odaérkezte előtt nem érhetnek a tulsó partra. Azt pedig, hogy a tatárok őket bántatlanul hagyják, remélni sem lehetett.

— Ne ijedj meg, Nadia, — mondá Strogoff Mihály; — de légy készen mindenre.

— Készen vagyok, — felelt a leány.

— Arra is, hogy a folyamba vessük magunkat, mikor én mondom?

— Arra is, mikor mondom.

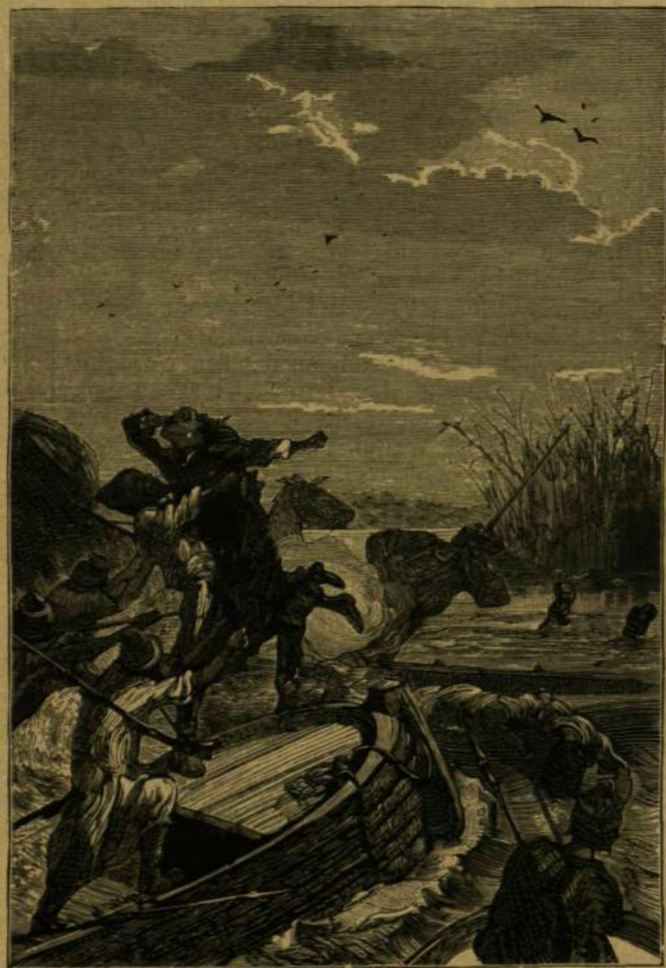
— Bizzál bennem.

— Bizom.

A tatárok bárkái alig száz lábnyira voltak már. Egy csapat bokharai harcinos volt, a kik Omszk közl portyázást akartak megkíséríteni.

A komp csak egy pár rud hossznyira volt még a parttól. A révések megkettőztették erejüket; Strogoff is erősen dolgozott egy ruddal, melyet csaknem emberfölötti erővel kezelte. Csak annyi időt nyerjenek, míg a tarantászzsal kihajtanak s aztán vesd el magad! — De mind ez erőfeszítés hiába!

— Saryn na kitsu! — kiálták az első bár-

STROGOFF MIHÁLY UTAZÁSA.

Két hatalmas kar a levegőbe emelte.

kából. — Strogoff Mihály a tatáralkozók harc-kiáltására ismert, a melyre nem lehet egyéb felelni: mint hasra vetni magát. S miután e parancsnak sem ő, sem a révések nem engedelmkedtek, hatalmas sortüzet kaptak — és a lovak közül kettő halálra sebesült. E pillanatban erős lökést éreztek; a bárkák orra a komp oldalába ütődött.

— Most, Nadia! — kiáltá Strogoff, készen hogy a vízbe vessen magát.

A fiatal lány kész volt követni őt, — midőn Strogoff Mihály, egy lánacsodástól érve, előre bukott a folyamba. Az ár elsodorta, még karjával kapkodott egy percig, aztán elmerült.

Nadia éles sikoltást hallatott, de mielőtt még ideje lett volna, hogy védője után vessen magát, őt is megragadták, két hatalmas kar a levegőbe emelte, s a bárkák egyikébe fektették.

Pár perc múlva a két révész is agyon volt verve és szurdalva lánacsákkal, a komp a víz kedvére eleresztve, a tatárok pedig, bárkájukban, tovább eveztek az Irtisen alá...

(Folyt. következik.)

Egyveleg.

— **Hirlapstatisztika.** A földmivelési-, ipar- és kereskedelmi miniszterium kimutatása szerint a múlt évben megjelent összesen 325 hirlap és folyóirat; ezek közt 151 politikai, 21 szépirodalmi, 139 szaklap, 14 élelzap. (Ez utóbbiban van a magyar nyelven megjelent lapok száma — 5 — egyedül kisebbségben.) Ezen hirlapokból és folyóiratokból 1875-ben szétküldetett 18.964,593 darabszám és pedig 13.822,136 politikai, 1.400,385 szépirodalmi, 3.346,253 szaklap, s végül 395,819 élelzap példány. A négy szakban volt összesen: magyar 11.087,825, magyar-tót 6844, magyar-orosz 22,752, horvát 632,196, német 5.926,911, tót 296,362, szerb 403,749, román 325,314, olasz 28,950, héber 233,690 darabszám. A magyar lapokra esik átlag 2267 előfizető, a románokra 800, a szerbekre 200, a horvátokra szintén csak 200 körül esik az előfizető, (ide nem értve a postán el nem küldött példányokat). A múlt évhez képest visszaesés mutatkozik, a mennyiben Magyarország postai hirlapforgalma 1874-ben 23.688,434 db volt, tehát egész 4.723,841-el több, mint 1875-ben.

— **A gyári helyiségek levegője.** Mióta Tynall figyelmeztetett a levegőben lebegő ama testek jelenlétére, melyeket ő sőtét helyiségekben láthatóvá tett az által, hogy egy kis nyílason napsugarakat bocsátott be a szobába, s melynek egészségügyi jelentőségét ő maga is különösen kiemelte, azóta a különben, rendes viszonyok között láthatatlan milliárdnyi „porszemcsék”-et napról-napra szélesebb körben teszik tanulmány tárgyává a buvárok és igyekeznek azok titkoszerűségét göröcsével lehetőleg megközelíteni s földérteni. Nem régebben Sigerson a dublini „Royal Irish Akademy”-ben előadást tartott, melyben kiemelte, hogy ő különböző gyári helyiségek levegőjében göröcs segítségével rendesen az iparágaknak megfelelő számos apró testet, szemcséket volt képes kimutatni. Így a vasgyárak levegőjében szén, hamu és vas-részecskéket; varróhelyiségekben finom vázsongyapuszálakat; gabonaüzletekben nagyszámú növényrostokat, növényi spórákat talált; betüntetődégekben és könnyvnyomdákban antimón részecskéket; istállóban különféle állati részeket (hajjat) stb. stb. Egyáltalában nemcsak gyári helyiségekben, hanem mindenütt szobáinkban is nagy mennyiségben vannak jelen különféle állati és növényi élő lények, ezek élettelen törmelékai, nemkülönben folytonosan elporló ásványi alkotórészek, melyek reánk nézve, egészségünkre semmi esetre se lehetnek károsbőcsök.

Webb kapitány, a híres uszó, ismét nagy hőstette készült; ugyanis az Irland és Skótszág közt levő ugynevezett esatonán szándékozik legközelebből kereszttül uszni, mely épen oly széles, ha nem szélesebb, mint a Dover és Calais közti esatonna.

— **Egy új angol törvény,** melyet az alsóház már harmadik fölolvásásban is elfogadott, kimondja, hogy a tanító- és vizsgáló testületeknek meg lesz engedve, hogy nőhallgatókat beírassanak és a nőknek — megejtett vizsgálalok alapján — orvosi okleveleket szolgáltatassanak ki, a nőorvosok azonban az egyetemek és testületek kormányzatába nem választhatók be. A nőknek az orvosi tanulmányokra bocsáttatása és az orvosi gyakorlatra feljogosítása különösen India miatt tartottot szükségesnek, hol 50 milliónál több mohammedán és bramán nő van, kihez idegen férfiak közeledni nem szabad, s így évenként beteg nők ezrei vesznek el orvosi segély nélkül, kik megmenthetők lettek volna, miért a nőorvosok előtt tágas, a férfiorvosokra nézve hozzáférhetlen tér nyílik, melyet hasznosan betölthetnek.

— **Földünk vasuti hálózata.** 1875. év végén az egész földön 294,112 kilométernyi vasut volt forgalomban. A vasutvonalak hossza 1860-ban csak 106,000 kilométert tett ki, az utolsó 15 évben tehát a vasutak hossza majdnem megháromszoroztatott.

Deák Ferencz emlékszóba.

Deák Ferencznek az ország fővárosában emelendő emlékszóbat a törvényhozás országos adakozás útján határozta felállításra. Ez emlékszóbar tárgyában működő végrehajtó bizottság részéről Szlávy József küldötte meg az aláírási ívet a hazai lapoknak, köztük lapunknak is, azon kíséreléssel, melyet a felhívással együtt a nemzeti és hazafiai elismerés, hála és kegyelet nevében ajánlunk olvasóink figyelmébe. Az olyan jellemeket, minő Deák Ferencz volt, pártkülönbség nélkül szöktük megiszteni a mivel nemzetek, tudván hogy e tiszteletben önmagukat tisztelik meg, s a jövő kor számára tartják fenn emlékszóbarak által a halhatatlanságra a követendő eszményképek élő emléket. A felhívást épen azért is ajánljuk olvasóink szives figyelmébe, mert csakis az ily önkéntes adományokból állítandó szóbar lesz Deáknak méltó emléke, kinek szelleme és egész élete a leghangosabb tiltakozás volna egy olyan emlékek ellen, mely az ő neve örökítésére az állam pénztárából állítatnék fel.

Adományokat lapunk is szivesen fogad el az illetékes helyre szolgáltatás végett, s a hozzánk érkező összegeket a „Vasárnapi Ujság”-ban fogjuk közölni és nyugtatni következő számainkban.

A Deák Ferencz emlékszóba tárgyában működő nagy bizottság felhívása így hangzik:

Felhívás.

A közhála, a történetírás is megelőzve, törvényben sietett megörökíteni „Deák Ferencz”-nek, csaknem félszázadon át, vezéri szerepben, olykor a legválságosabb körülmények közt, szerzett hazafiai érdemeit.

S ugyanazon törvény, melynek lapjára iktatta fejedelem és nemzet „Deák Ferencz”-emlékezetét, rendeli egyszerűen, hogy a kormány, az ország fővárosában, az elhunythoz méltó emlékek, országos adakozás útján felállítására iránt is intézkedjék.

A törvény ezen rendeletének végrehajtása végett, a kormány felhívására, a fővárosban az országgyűlés elnökeinek vezetése alatt egy nagy bizottság alakult.

Ugy hiszi a bizottság, hogy jövője biztosításán munkál a nemzet, midőn marandó alakban, a művészet vésője által is megörökíteni törekszik azon államférfiui tulajdonok emlékét, a melyeknek jelene biztosságát köszönheti, s az utódok elé is örök példányul állítja az egyszerű polgári nagyságot, mely a teljesített hazafii kötelesség öntudatában kereste és találta föl minden jutalmát.

A bizottság ez okból hazafiai kötelességet vél teljesíteni, midőn az országos adakozás megkönnyítése végett aláírási íveket bocsátva ki, a törvény rendeletéből egyszerűen felhívja a haza minden osztályu polgárait:

EMELJÜNK SZOBROT

DEÁK FERENCZNEK.

Majláth György, s. k. Ghyczy Kálmán, s. k. elnök. elnök.

Falk Miksa, s. k. Jókai Mór, s. k. jegyző. jegyző.

A Deák Ferencz emlékszóba tárgyában működő végrehajtó bizottság nevében Szlávy József által lapunkhoz intézett levélből tájékozásul közöljük a következőket:

„A begyűlendő adományok kezelése s ellenőrzése körüli eljárást illetőleg van szerencsém a

t. szerkesztőseget értesíteni, hogy a pénzügy-, továbbá a földmivelési-, ipar- és kereskedelmi miniszter urnak az adakozó közönség érdekében tett intézkedése folytán, adományok a fentebbi célra valamennyi állampénztárnál és postahivatalnál fogadtatnak el, s hogy különösen a pénzügyminiszter ur oda utasította az összes állami pénztárakat, hogy az ily adományok átvételére e czim alatt: „Deák Ferencz emlékszóbarra befolyt adományok” külön naplót nyissanak és vezessenek, melybe a befolyó készpénz, értékpapírok és egyéb értéktárgyak, az adakozó feleknek kiszolgáltatandó szabályszerű, t. i. két főtiszt aláírásával s hivatali pecséttel ellátandó hivatalos nyugta, és azoktól viszont veendő ellennyugta mellett bevételeződik.

A mondott napló minden hó végével szabályszerűen okmányolva a befolyt készpénz és értékekkel együtt a központi állampénztárhoz fog beküldetni.

A postahivatalok a fentebbi czimen befolyó pénzeket a jövedéki pénzekkel együtt fogják kezelni, s minden hó végével a postapénztár útján az adakozók neveit kitüntető jegyzékkel együtt, szintén a m. kir. központi állampénztárnak küldendők át.

Az adakozók névsora óról óra a hivatalos lapban közzé fog tétetni.”

A harcztérről.

„Quousque tandem”, Abdul-Kerim? Igen, igen; a csatahírszomszaj közönség türelmetlenkedik már a török „offensiva” elhárítására. Legkevesebb sem esodálkoznék, ha a sáromberki vagy kátyufalvi tekintetes kaszinó részéről valamelyik nap holmi „lássuk már a medvét”-féle erőteljes fölszólítás érkezne a török generalissimus főhadiszállására. Hiába! Nem akarjuk 1849-diki derek barátaink kárát s szeretnők mielőbb igazolva látni azon jó vélelmet, melyet a török haderőről táplálunk.

De ép ezért nem győzi várni az újságolvasó a Szerbiát vas gyürü gyanánt körülfogó török hadtestek támadó föllépését. Megadással olvasta napról-napra a hirlapokban, hogy az offensiva nem következhetik be előbb, míg Abdul-Kerim nem csoportosított kellő haderőt a harcztéren. Nos e feladat most teljesítve volna. Stambulból a gárda, Salonikiból kerek számban tizenkétezer ember, Szíriából és Anatóliából legalább is ugyanannyi érkezett az utóbbi két hét alatt a harcztérre, részint Nis köré, részint Vidinbe és Novi-Bazárba. Miért késik hát a koncentrált támadás?

Lehetséges, sőt valószínű, hogy mialatt e sorokat írjuk, tényleg megindultak a törökök támadó hadműveletei. És bizony megeshetik, hogy mire nyomdába küldjük telemázolt papirszeteleinket, fölsélegessé fog válni a türelmetlenségtől kisajított „quousque tandem”. Se baj! Az általános hangulat jellemzése jogosult lesz akkor is, ha azzal egyidejűleg egy nagy csata híre jutna a közönség elé.

Egylőre kétségkívül elhamarkodott ítélet volna Abdul-Kerimet is a Fabius Cunctatorok sorába iktatni — noha katonai kiképzésétől ott nyerte, hol a lassu gondolkodású és habozó hadvezérekben Laudon óta soha sem volt hiány: Ausztriában. A török fővezér valaha a lajhántali tüzérségi akadémiában az öreg — s mint theoretikus jó névnek örvendő — Hauslab tábornagy tehetségesebb tanítványai közé tartozott. A Nis körüli harcztéren tehát voltaképpen az osztrák s a Csernajeffer által képviselt orosz hadtudomány állmanak szemben egymással.

Nagy esaták helyett apró összetűzések s jelentéktelen esetepaték hírével kell megelégednie az újságolvasónak, kit nem igen hoz emozsióba egy-egy, más körülmények között, bizonyára napokig zajt keltő hír sem, minő többek között Glisics és Kovacevics skupstinatagok esete.

A belgrádi kormány aaptalannak jelenté ugyan ki azon hirt — s vajjon Risztics urék mit nem jelentettek már ki „aaptalannak?” — mintha ama két képviselő „brevi manu” föböletvetett volna, a miért Milán előtt a háború ellen nyilatkoztak. „Csak bezárták őket” — mondja a hivatalos dementi.

Am jó. Higyük el, hogy Glisics és Kovacevics urak nem a föld alatt, hanem csak négy fal között hűsölnek. Vajjon mit mond erre dr.

Polit, ki hóbertos tollánar egyetlen vonásával kitorólhethi vélte „Magyarországot a polgárosult államok sorából”, a miért Miletics a budai „Fortuna”-épületbe került? Tiltakozni fog-e a „szerb parlament” tagjainak behörtönöztesése ellen? Aligha tenné, még ha joga volna is hozzá, mert hát „ja Bauer, das ist was Anderes!” A szerb paraszt, ha mindjárt skupstina-tag is, hadd táncoljon úgy, a hogy Risztics futyul, különben méltó a börtönre.

Mert! a skupstina, a „szerb parlament” tényleg jobbadára miveletlen s könnyen vezethető — tehát félvezethető — parasztkból áll. Azt hisszük, hogy a rajzoló őnja pusza udvariasságból nem helyezte előtérbe a skupstina üléstermének mai számunkban látható képén a „jó (és együgyű) falusiak” alakjait. Belgrádban megfordult idegenek legalább nagy meglepéssel szemlélték e különös parlamentet, melyben az európai szabásu kabát ritka, mint a fehér holló.

A skupstina, az 1838-diki alkotmány értelmében százhusz képviselőből áll, kikkel szemben a miniszterek teljes felelősségre kötelezvek. Kilenczven képviselőt általános szavazat útján választ a nép, harminczat pedig maga a fejedelem nevez ki. A képviselők zsebpénze — bocsánat napidija — a mi pénzünk szerint három egész forint és husz „karajczár”. A skupstina székhelye jobbadára Belgrád — olykor Krajeveácz — de külön épületet még nem birt emelni a szerb fejedelemiség népképviselői számára. Belgrádban a skupstina a szerb főtanoda nagy termében tartja üléseit, melynek egyedüli ékessége a vörös bársonnyal bevont s arany díszítményekkel ellátott fejedelemi karszék.

A papság, mely Szerbiában nagy befolyásu politikai tényező, a skupstinában is erősen van képviselve. Ez azonban koránsem jelenti azt, hogy növeli a művelt elemet a „szerb parlamentben”. A mi délmagyarországi pópáink, bármennyire elmaradtak is a kulturában, hihetőleg sokkal magasabb műveltségű fokon állanak, mint szerb fejedelemeségi társaik. Egy franczia harcztéri tudósító pompás kis élményt mond el erre vonatkozólag.

Keresztül utazván az országban, ut közben egy emberséges pópával találkoztott, ki bucsuzás-kor tudósítónk neve után kérdézősködött. A hirlapíró és társa készséggel nyugtatták át névjegyeiket új ismerősüknek. Ez meg-megforgatja a csinos látogató-jegyeket, nagy örömmel szemlélteti a fényes papirost, de csak ismételt föl-szólitás után bírhat rá, hogy zsebébe csuszta azokat. Vonakodva teszi s aztán, így szól a két idegenhez: „Mivel tartozom önöknek?”

A jámbor, ki nem tudott olvasni és soha életében sem látott még névjegyet, hihetőleg külföldi bankónak tartotta a két apró papírlapot. A francziának meggyűlt dolga, míg megértette vele, hogy ez nem pénz, hanem egyszerű, értéktelen névjegy.

Az 1838-ki szerb alkotmány voltaképpen kétféle skupstinát ismer. A százhusz tagból álló rendes s az ötszáznegy tagból álló rendkívüli. Nagy jelentőségű kérdések eldöntésére, minő a fejedelemválasztás, alkotmánymódosítás, háboru stb., a kormány a rendkívüli skupstinát van köteleve összehívni. Milán hadimaniasztáció-ját tudvalevőleg nem előzte meg a skupstinának ily értelmű határozata. De hát uramfia, — kérhetné valaki — hogyan fér el a rendkívüli skupstina ötszáznegy tagja a belgrádi főtanoda termében, a hol százhusz képviselőnek is alig jut hely?

Nem férnek el semmikép. A nagy skupstina összejűlése esetén a bővített „szerb parlament” egy deszkából hevenyén összekalapált nagy bódében szokott ülésezni. Midőn a derek Obrenovics Mihály fejedelem meggyilkoltatása után — 1868-ban — összegyűlt fejedelemválasztásra a nagy skupstina: tagjai a topsideri parkban táboroztak sátrak alatt. Ötszáz népképviselő befogadására Belgrád vendéglőiben nem volt hely.

Litoivovicz csernoviczai érsek ruthén parasztjai „illo tempore” nagyon komikus látványt nyújtottak a bécsi reichsrath alsóházában. Belgrádban azonban, hol a skupstina tagjainak nagyobb része ingujjas parasztkból áll, még sokkal eredetibb látványt nyújt a „parlament” ülésterme, főleg ünneppélyes alkalmokor, midőn a kabinet tagjai fekete frakkban, fehér nyakendőkben, glacékeztynusen s magastetejű kalappal jelennek meg. Az a skupstina-tag, kinek

Balesetek, elemi csapások.

Tüvész. Szeged mellett, Dorozsmán hétfőn reggel tűz ütött ki, s délután 2 óráig 72 lakház és 81 melléképület lett a lángok martaléka.

Egy lelkes szerencsétlen halála. Eősze István, kővágó-érsi ref. lelkész-esperes, jul. 9-kén saját kocsián a Balatonhoz kocsizván, hogy ott egy vidéki családnak fűdőhelyiséget keresni segítsen...

Mi ujság?

Fejedelmi találkozás Salzburgban. Felső-Ausztria kies fekvésű városa, hol néhány év előtt uralkodónk és III. Napoleon bizalmas beszélgetésre jöttek össze, e hó 20-án ismét fejedelmi találkozás színhelye volt.

A szegedi Dugonics-szobor leleplezése aug. 19-én lesz, s az ünnepélyre meghívotnak a Dugonics-családdal még női ágában élő tagjai, a tud. akadémiák, Kiszalud-társaság, az egyetemek, a minisztérium, a hazai piarista-házak, stb.

Márkus István országgyűlési képviselő, ki egyszersmind közös hadseregbeli tartalékos tiszt is, mint a „Nemzeti Hírlap” tudósítója a török táborba utazott a f. hó 17-én, hétfőn Budapestről elindult gyorshajóval.

Stratimirovics tábornok fogva van Ujvidéken. Szent-Tamás ismert vője, ki később osztrák tábornoki rangal és bő kegydíjjal vonult nyugalmába, a szerb hadseregbe állt, de összeveszett Csernajeft tábornokkal, s ott hagyta a csatát.

Érdekes pört tárgyaltak e hó 10-én Bécsben. A bécsi német nagykövetség indította a pört Springmühl nevű porosz születésű bécsi lakos ellen, ki egy röpiratban a német császárt és Bismarck herceget támadta meg.

Milán fejedelmet és szomoru napjaiban még családi csapás is sújtotta. Édesanyja, Obrenovits Anna, e hó 16-án meghalt Párisban.

Földrengés volt e hó 17-én Ausztria, Csehország és Morvaország több városában. A Duna mentében Lintzolt (hol erős lökésekben jelentkezett) egész Pozsonyig és Sopronig lehúzódott.

Vasuti könyvtárak életbeléptetését indítványozza az „Életképek”-ben Wühl Jákó, felhívva, hogy az utazó közönség mindenütt talál alkalmat, hogy olvasmányokkal lássa el magát utja alatt.

Égi tüemény. Zalamegyében Leszti község fölött e hó 17-én esti 9 órakor szép égi tüeményt lehetett látni. Ostor alakú ragyogó fény tűnt fel az égen nyugat felé, mely később egy öszetett v-vé (w) változott át.

Halál a vasuton. E napokban Guttmanné asszonya, mint fűdőfő haza felé N.-Kanizsára utazott, rosszul lett a vagonban. Vele utazó leánya ölébe hajtva fejét elaludt, de mikor ki akartak szállni, a leány hiába költötte, mert már halott volt.

Mind a sirig. Egy öreg házaspár hunyt el e héten a fővárosban, kiket egyszerre temettek el. A férj, Semlein Antal, 76 éves volt s emberemlékezet óta mindig a fővárosi rendőrségnél szolgált, mint biztos.

Öngyilkos házaspár. Nagy-Mihályon július 13-án délután egy köztisztviselőben álló fűszerkereskedő és fiatal neje pisztolyal vetettek véget életüknek. Előtte való napon azon ürügy alatt, hogy Budapestre mennek, minden ismerősüktől elbucsztak, s másnap délután széngőzzel akarták kivégezni magukat.

Végrehajtás egy község vagyona ellen. A temesmegyei Móriczföld, mely tavaly a tüvész martaléka lett, még 1819-ben valami regálé-pert elvesztett a kincstár javára. Elítéltettek is csak most került a sor az ítélet végrehajtására.

Cialdini, a castel-fidardói győző és híres olasz tábornok, legközelebb franciaország olasz követté neveztetett ki. Ez alkalmából az „Orvosi Hetilap” fölemlíti, hogy a tábornok 1832-ben Párisban mint orvoshallgató lakott, s szerény körülmények közt élve, Voltaire, J. J. Rousseau és Velpen munkáinak olaszra fordításával foglalkozott.

Érdekes pört tárgyaltak e hó 10-én Bécsben. A bécsi német nagykövetség indította a pört Springmühl nevű porosz születésű bécsi lakos ellen, ki egy röpiratban a német császárt és Bismarck herceget támadta meg, azt mondva, hogy ezek a „német birodalom” jelszó alatt mindent elkövethetnek, s hogy ezen firma alapítói bitófára érdemesek; hogy a német császár a gyilkosok büntélynre privilegiumot adott ki; hogy Bismarck valamely célra megvásárolhatta stb.

Földrengés volt e hó 17-én Ausztria, Csehország és Morvaország több városában. A Duna mentében Lintzolt (hol erős lökésekben jelentkezett) egész Pozsonyig és Sopronig lehúzódott. Bécsben d. n. 1 óra 23 perczkor heves lökésben kezdődött, s hét másodperc alatt három erősebb és két kisebb lökés ingatta meg a földet, úgy hogy az utcáiban az épületek ingadozását is lehetett látni, s volt rá eset, hogy a kocsis lefordult a bakról, a széken ülő pedig lezuhant.

Osman pasa, a vidinni parancsnok és osztálytábornok, rendszeres katonai kiképzésben részesült a konstantinápolyi hadi iskolában, s katonai pályáját a krimi hádjárat alatt kezdte, mint hadnagy.

Milán és Natalie. A szerb fejedelmi párról a „Daily News” levelezője néhány érdekes vonást jegyez föl. Milán termetes, vállas, igen izmos alak s nagyon hasonlít Napoleon herceghez, de mozgékonyabb, minthogy egészen fiatal.

Halálozások. Elhunytak a közelebbi napokban: Kunec László, székesfehérvári kanonok s a püspöki iroda vezetője, 49 éves korában. Krieger József apát, hosszú időn át a budapesti elemi tanodák főigazgatója, legutóbb pedig tardoiskolai plebánus.

Görögországból zavaros hírek érkeznek. Egyszer megegyeztél, mintha a görögök főalakárnak használni Törökország szorongattatását, de aztán megint nemcsak megerősítik, hanem újabb bizonyítékokkal is megtoldják. Legújabbban is például újra elmondják, hogy Olga királyné nagyban működik egy Görögország és Szerbia közt létesítendő szövetségben, s közel van hozzá, hogy sikerüljön.

Halálozások. Elhunytak a közelebbi napokban: Kunec László, székesfehérvári kanonok s a püspöki iroda vezetője, 49 éves korában. Krieger József apát, hosszú időn át a budapesti elemi tanodák főigazgatója, legutóbb pedig tardoiskolai plebánus.

Halálozások. Elhunytak a közelebbi napokban: Kunec László, székesfehérvári kanonok s a püspöki iroda vezetője, 49 éves korában. Krieger József apát, hosszú időn át a budapesti elemi tanodák főigazgatója, legutóbb pedig tardoiskolai plebánus.

A török miniszterekről egy konstantinápolyi levelező érdekes leírásokat közöl: Midhat pasa, a nagyvezér és a hadügyminiszter most a legelőfőbb egének a török birodalomban. A nagyvezérnek alig van ideje aludni; Midhat pasa két órákor fekszik le s 5 órákor már felkel.

Osman pasa, a vidinni parancsnok és osztálytábornok, rendszeres katonai kiképzésben részesült a konstantinápolyi hadi iskolában, s katonai pályáját a krimi hádjárat alatt kezdte, mint hadnagy.

Milán és Natalie. A szerb fejedelmi párról a „Daily News” levelezője néhány érdekes vonást jegyez föl. Milán termetes, vállas, igen izmos alak s nagyon hasonlít Napoleon herceghez, de mozgékonyabb, minthogy egészen fiatal.

Halálozások. Elhunytak a közelebbi napokban: Kunec László, székesfehérvári kanonok s a püspöki iroda vezetője, 49 éves korában. Krieger József apát, hosszú időn át a budapesti elemi tanodák főigazgatója, legutóbb pedig tardoiskolai plebánus.

Halálozások. Elhunytak a közelebbi napokban: Kunec László, székesfehérvári kanonok s a püspöki iroda vezetője, 49 éves korában. Krieger József apát, hosszú időn át a budapesti elemi tanodák főigazgatója, legutóbb pedig tardoiskolai plebánus.

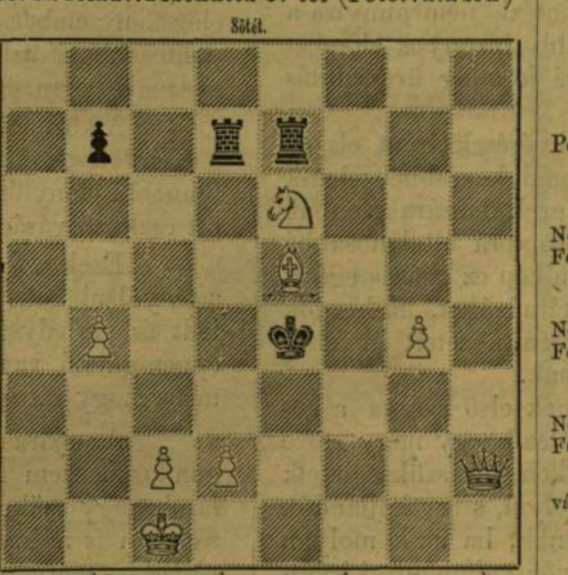
Halálozások. Elhunytak a közelebbi napokban: Kunec László, székesfehérvári kanonok s a püspöki iroda vezetője, 49 éves korában. Krieger József apát, hosszú időn át a budapesti elemi tanodák főigazgatója, legutóbb pedig tardoiskolai plebánus.

Zsigmond, a n.-kőrosi ref. egyház főgondnoka, a város által nagybecsült férfiú, 57 éves korában. Fehér Péter, a kecskeméti főiskola derék tanára. ki a közügyek terén is tevékenyen működött, 45 éves korában Budapestben.

Idős gr. Fredro Sándor, a lengyel irodalom egyik jelese, kinek „Vidor úr” vigjátéka nálunk is színre került, meghalt Lembergben 83 éves korában.

SAKKJÁTÉK.

868. sz. feladv. Plachutta J.-től (Pétervárra lón)

Világos indul s a negyedik lépésre mattot mond.

863-dik számú feladv. megfejtése.

(Willmers R.-től Bécsben.) Világos. Sötét. 1. Bc2-c1 Kg4-h5 (a) 2. Hd6-e4 Kh5-g4 3. He4-f2 Kg4-f5 4. g2-g4 mat. Helyesen fejtették meg: VESZPRÉMBEN: Pflüg J. BUDAPESTEN: F. H. és K. J. GELSÉN: Glesinger Zsig. NAGY-KÖRÖSÖN: Nemesik L. SÁROSPATAKON: Gérecz K. és Kovács. DEBRECZENBEN: Zagyva I. KECSKEMÉTEN: Galambos K. SZIGETSÉPEN: Mayer K. A PESTI sakk-kör. MISKOLCZON: Hartmann Ist.

Szerkesztői mondanivaló.

Julius 16. A mit ön „épen alkalmasszerűnek” tart, azt mi épen nem tartjuk alkalmasszerűnek, t. i. a gyűlölet politikáját hirdetni, a bosszúállás kiábrándítással. Különben is a vers, mint vers is gyöngye. Rímei jók, gyakorlott kézzel mutatnak; de a jó rim valamint magában véve még nem bűn, de erénynek sem elég arra, hogy a költői belső alakítás hiányát pótolja.

szett. Figyelmes szemmel nézve, kivált a másodikban mégis van valami, a mi jobb példányokra emlékeztet, vagy tán épen eredeti erőre mutat. Csak kerülje a nagy-szavakat, a semmit mondó tires képeket. Talán kerül majd onnan egészen sikerült is ki.

Előfizetési felhívás a VASÁRNAPI UJSÁG POLITIKAI UJDONSÁGOK július-decemberi folyamára.

VASÁRNAPI UJSÁG POLITIKAI UJDONSÁGOK

Előfizetési feltételek: Postai szeptküldéssel vagy Budapestre házhoz hordva a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok egyült.

Csupán a Vasárnapi Ujság: Negyedévre 3 ft. Félévre 6 „

Csupán a Politikai Ujdonságok: Negyedévre 2 ft. Félévre 4 „

Csupán a Politikai Ujdonságok: Negyedévre 1 ft. 50 kr. Félévre 3 „

Az előfizetések legezésérőben postautalvány által eszközölhetők.

A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok kiadó-hivatala (Budapest, egyetem-utca 4. szám.)

Felelős szerkesztő: Nagy Miklós. (L. Egyetem-tér 2. sz.)

Nyilt-tér. NEMZETI HIRLAP

legolcsóbb magyar politikai napilap. Előfizetési feltétel: Mától, azaz: július bármely napjától kezdve szeptember végéig 2 ft. 50 kr. Három hóra 3 „ 50 „

A „Nemzeti Hírlap” fennállása óta kivívta magának azon elismerést, hogy a keleti ügyekről szóló tudósításai és levelezései az összes magyar hírlapirodalomban a legjobbak.

Márkus István ur ismert kitünő tolla a „Nemzeti Hírlapot” tanulságos és vonzó „haztéri levelekkel” fogja gazdagítani, melyek az olvasóra nézve nagyban meg fogják könnyíteni a tájékozást a keleti eseményekről érkező ellentmondó hírek között.

Az előfizetések Budapestre, egyetem-utca 4. sz. alatt intézendők. Mutatványszám kívánatra ingyen.

A „Nemzeti Hírlap” kiadó-hivatala

Tartalom.

Görögországból (két arczképpel). — Bölcös mellett. — Berlin ostroma. — Montenegró (öt képpel). — Ujonezozás Törökországban. — A felső légrétegek hőmérséke. — Az ember hatalma a természet felett. — Strogoff Mihály utazása (képpel). — Egyveleg. — Melléklet: Deák Ferenc emlékszóra. — A haztérőről (négy képpel). — A hős elemében II. — A hétről. — Irodalom és művészet. — Közintézetek, egyletek. — Mi ujság? — Halálozások. — Szerkesztői mondanivaló. — Nyilt-tér. — Heti-naptár.

HETI-NAPTÁR.

Table with columns: Nőnap és hetinap, Katholikus és protestáns naptár, Görög-orosz naptár, Izraeliták naptára, Nap, Hold. Rows include dates from 23 Vasárn. to 29 Szom. and corresponding events like Libor Apol., Krisztina szüz, Jakab apostol, Anna b. assz. anyja, Pantaleon, Ince pápa, Mártha szüz.

A hirdetések észszerűsége.

A hirdetések épen nem általánosan alkalmazott eszközei az üzleti összeköttetések létrehozásának. Sok kereskedő az azokkal összeköttető költségek által hagyja magát elriasztatni; mások ismét annak jelét tekintik azoknak, hogy az illető üzlet az alárrendelt termékekhez tartozik, s a hirdetések inkább ártalmasak, mint hasznosak vélik.

Más oldalról ismét, vannak üzleti emberek, kik egész rendszerrel hirdetik magukat, a mikor is minden újságot, elkezdve a napilaptól egész a negyedévenként megjelenő folyóiratig tele pláttal azon tudósításokkal, hogy ők mennyire égnék a vágytól a közönségnek szolgálhatni, s mily jeles árukkal bírnak — s az egész természetesen évenként jó csomó pénztükbe kerül.

A be nem avatott olvasó s a kevésbé átható fizető ember, meglepetve ezen üzleti meghívások gyakorisága által, hajlandó lesz annak hűségére, hogy az a ki ezeket intézi, nem annyira a megfontolás által befolyásolva, mint inkább bizonyos előítélet folytán teszi ezt, s hogy a sok dicséret közé jó adag üres állítás is csúszott.

Lehetnek elegenden, kik az ilyen feldicsérések iránt elvből bizalmatlanok, mint az irlandi, ki annál kevésbé jelenik meg, minél gyakrabban lesz meghívva. Mind ezek dacára azonban a hirdetések szabályszerű használata napról-napra általánosabbá válik; s az üzletember előtt tisztán állhat, mikép az eljárás egészben véve észlelhető vezet. — Megérdemli a fáradságot, ha kezdők számára egy öreg üzletembernek e tekintetbeni nézetét itt felsoroljuk. Ezek röviden a következőkben állanak.

Gyakori és szabályszerű hirdetésnek első haszna a következőkben foglaltatik. Minden időben létezik egy nagy része az embereknek, városban ép úgy mint vidéken, kik szükségleteik beszerzésére nem bírnak meghatározott helylyel, s így hajlandók arra, hogy egy kiváló helyhez vonzattassanak, ha az komolyan hozatik tudomásukra. Részrehajlatlanok lévén valamennyi iránt,

gyanútlanul fordulnak a legelsőhöz, ki nekik kínálkozik. Vannak továbbá a vidéken számosan, kik óhajtanának valamely árut venni, de nem ismernek semmiféle különleges forrást, honnan azt megszerezhetnék; ha tehát ezek valamely üzlet címét kezükhöz kapják, természetesen, hogy ehhez fordulnak s azt gyakrabban is fölkeresik. Vidékiek könnyen nyerne kedvező benyomást a lapokban gyakrabban megjelenő nevekéről; a magát hirdető rész szeméik előtt tekintélyt nyer, minek folytán hajlandók öt netáni választás esetében előnyben részesíteni.

Azonban a hirdetéseknek majdnem legfontosabb eredménye közvetett természetű.

Világos, miszerint az illető utóvégre mégis csak oda törekszik, hogy üzletet csináljon. Oly valakiről pedig, ki ilyesmire törekszik, bizonyára feltehető, miszerint munkás, figyelmes és előzékeny ember, ki jó árukat tart olcsó árakon, s mindent a legpontosabban, üzleti jártassággal bonyolít le, minden eszközt felhasználva arra, hogy vevőt lebilencselje.

A közönségnek tetszik ilyen körülmények között vásárolni, s a hirdetések által mintegy biztosítva látja magát arról, hogy a főnebbi előnyök egy bizonyos helyen egyesítve megtalálják, s így ott eszközölje vásárlásait.

Ezek a főnebb érintett öreg fizető ember nézetei, melyeket a tényálladékok valóknak bizonyítottak; mert a hol csak kiterjedt és szabályszerű hirdetői rendszer életbe lett lépítve, ha éppen gátoló vagy áthághatlan akadályok nem léteztek, az eredmény nagy része ennek tulajdonítható.

Az eljárásnál az alapszáméknél különösen az *azon* része legyen gondosan szem előtt tartandó, hogy a hirdetések nagyon korlátozott vagy szűkmarkú alkalmazásra eredmény nélkül marad — sőt nem is arányos, mert: *vágytól kupával meríts az éltető forrásból — vagy semmit sem!*

A valódiság biztosítása mellett!

Dr. Suin de Boutemard
FOG-PASTAJA,
1 és 2 csomagokban, ára 70 és 35 kr.
A fogaknak és foglúsnak legelőssé, legkényelmesebb és legmegbízhatóbb tisztító és fentartó szere.

Dr. Béringuier
KORONA - SZESZE,
(vagy a kölni víz quinzessantája),
1 üveges ára 1 frt 25 kr. és 75 kr.
Legkiválóbb minőségben mint kítőnő szagos- és mosó-víz és pompás gyógyerejű segyélyser.

Dr. Béringuier
NÖVÉNYGYÖK-OLAJA,
megpróbálva mint megbízható és olcsó széptisztoszer a haj- és szakáll fentartására, erősítése és széptétele s az oly alkalmatlan fejkorpa- és bőrmoh-képződés megakadályozására. Egy üveg 1 forint.

Dr. Hartung
növény-hajkenőcse,
élesztő és tápláló nedvek és növény-alkatrészekből a haj-növés újraberzsejtése és föllevenítése, 85 kr.

Dr. Hartung
Chinahéj-olaja,
a legjobb chinahéjnak balszamos olajokkal tözseztéből, a hajfenntartása és széptétele; 85 kr.

Dr. Borchardt orvostudor
NÖVÉNYSZAPPANA,
a bőrszín szépségére, megpróbálva minden bőrszenny ellen, valamint különösen sikeres mindennemű fűrdőnél. Eredeti csomagokban 42 kr.

Dr. Béringuier
növényi hajfestő-szere,
(tokban, kefésekével és csészével, teljes készlettel, ára 5 forint.)
Mint a czélnak eszhatatlanul megfelelő és egyáltalán ártalmatlan; valódiilag fest, minden tetszés szerinti árnyalatban.

Dr. Lindes tanár
NÖVÉNYI RUDAS-HAJKENŐCSE,
fokozza a haj fényét és ruganyosságát s egyúttal a hajszálardán tartására is alkalmas; egy eredeti darabunk ára 50 kr.

Balszamos olajgyógyó - szappan,
mint enyhe, hatályos naponkinti mosó-szer, még a legyöngédebb bőri hőkölgek és gyermekeknek is a legjobban ajánlható.
Egy eredeti csomagunk ára 35 kr.

LEDER TESTV.
(A rendű gyógyászatok Berlinben)

balszamos földimogyoró-olajszapannak,
igen enyhe, széptétele és frissítő mosó-szer, különösen gyöngéd bőrszínű hölgyek és gyermekek számára, továbbá sárge, darva, fölserepedett bőri egyéneknek. 1 drb 25 kr., 4 drb magában foglaló csomag 80 kr.

Sertés-por

jelesnek bizonyulva a futó orbancc, elvesztett étvágy, hasmenés és a sertések közösleges betegségei ellen. Valódi minőségben kapható:

Budapesten: Török József, gyógyszerész-nél, király utca 7. sz. — Aradon: Priner V. S. — Debreczen: Csanák J. — Kassán: Novelly A. — Kólossvár: Wolff J. — Nagyvárád: Janky. — Pozsony: Zechmeister. — Sopron: Pachofel L., Mezey A. — Székesfehérvár: Legmann A., Kovács S. — Varsád: Dr. Halter A. — Zágráb: Mittelbach S. 2163
Egy nagy csomag 1 frt 26 kr. Kis csomag 63 kr.

12
évi siker minden kétség fölé helyezé. miszerint
Theodo tanár
SZAKÁLL-HAGYMÁJA

a legjobb és legbiztosabb szer, a szép szakállat előidéz. Számtalanok, a legmagasabb állású férfiak közül is, szép szakállukat csupán ezen szernek köszönhetik. Ezen szer a szakáll növeését hihetlen gyorsasággal elősegíti úgy hogy 16 éves fiatal emberek is, a legrövidebb idő alatt teljes és erős szakállt nyernek általa, a melyet a bizonyítványok szívesen bizonyítanak.
Mióta számos semmirrel való hamisítás ugyazon név alatt áruba bocsátották, jó lesz arra figyelni, hogy minden csomag a feltalálónak itten lenyomott pecéttel legyen ellátva. Ára egy csomagnak 2 ft. 10 kr., postai küldéssel 10 kr. többlet.
BUDAPEST, 1875. febr. 25.
Bírség közbeszólással a szakáll-hagymáért; az igen hatalmason bizonyult be, és én mindenkinek a legjobb ajánlatom.
Hírt Károly J. s. k. építési vállalkozó.
Valódi minőségben kapható: Budapesten Török József gyógyszerésznél, király-utca 7. sz. Pozsonyban: Pistori Bódog gyógyszerésznél, Mihálykapusi

Olcso és tartos!
TEMESVÁRY MANÓ
Budapest, király-utca 1. sz.
ajánlja:
Hölgyeknek:
Fűzős topánok brúnából, fénymásos hegygyel. 3-4 ft. 20
Kétféleképp, ruganyval. 3-4 ft. 20
Topánok erős chagrin. vagy horjubőrből, szőcsve és csavarral, kettős talpval, ruganyval. 3-4 ft. 30
Uraknak:
Topánok fénymásos-vagy bagaria-bőrből, szőcsve és csavarral, ellátott kettős talppal igen erős. 3-4 ft. 30
Topánok finom bőrből díszes fénymásos hegygyel. 3-4 ft. 40
Topánok orosz fénymásos bőrből, szőcsve kettős talppal, csavarral a legjobbbal. 3-4 ft. 40
Csizmak vihatalan kettős bagaria-vagy fénymásos bőrből, háromsoros csavarral, kettős talppal. 3-4 ft. 50
Topánok finom fénymásos vagy bagaria-bőrből. 3-4 ft. 30
Gyermekek-cizmek brúnából, vagy bőrből szőcsve kettős talppal. 3-4 ft. 150
és még több más pár különböző méretben.

A FRANKLIN-TÁRSULAT magy. irod. intézet kiadásában (Budapest, egyetem-utca 4) megjelent és kapható:

VIRÁGREGÉK.
Irtá
TOMPA MICHALY.
Egy színyomatú cimképpel.
Ára fűzve igen díszesen kiállítva 2 ft 50 kr.

UJABB KÖLTEMÉNYEK.
Irtá
Vajda János.
Ára fűzve 1 frt 30 kr.

Kiss József
KÖLTEMÉNYEI.
Ára fűzve 2 forint.

WESSELÉNYI ANNA
szv. OSÁKY ISTVÁNNÉ
(sz. 1854, † 1869)
életrajza és levelezése.
Irtá Deák Farkas.
Ára fűzve 2 forint.

Kész csipke ablakfüggönyök,
igen jók, tisztíthatók, mindig a legjobb minőségben, szőcsve és csavarral, 3-4 ft. 20
minőség, szőcsve és csavarral, 3-4 ft. 20
(1 ablakkal mindig 2 színyat számítva.)
1 ablak száma 117 cent, szélesség 3 1/2, 4 m. 10 sz. 20
2 színyal egy ablakra frt 2.80, 3.60, 4, 6, 8, 10, 12
1 ablak száma 133 cent szélesség 3 1/2, 4 m. 10 sz. 20
2 színyal / hossza, egy ablakra fr. 4.50, 5.50, 7, 8.
1 ablak száma 160 cent szélesség 3 1/2 m. 10 sz. 20
2 színyal / egy ablakra fr. 9, 10.
Csipekfűggönyök méter száma a legjobbb minták szerint
78 cent szélesség méterje 48, 55 kr.; 117 cent szélesség méterje 55, 70, 90 kr.; 150 cent szélesség méterje 65, 80 kr.; 180 cent szélesség méterje 85 kr.; 1 frt. 1.30, 1.80, 195 cent szélesség méterje 100, 120, 130, 140, 150, 160, 170, 180, 190, 200, 210, 220, 230, 240, 250, 260, 270, 280, 290, 300, 310, 320, 330, 340, 350, 360, 370, 380, 390, 400, 410, 420, 430, 440, 450, 460, 470, 480, 490, 500, 510, 520, 530, 540, 550, 560, 570, 580, 590, 600, 610, 620, 630, 640, 650, 660, 670, 680, 690, 700, 710, 720, 730, 740, 750, 760, 770, 780, 790, 800, 810, 820, 830, 840, 850, 860, 870, 880, 890, 900, 910, 920, 930, 940, 950, 960, 970, 980, 990, 1000, 1010, 1020, 1030, 1040, 1050, 1060, 1070, 1080, 1090, 1100, 1110, 1120, 1130, 1140, 1150, 1160, 1170, 1180, 1190, 1200, 1210, 1220, 1230, 1240, 1250, 1260, 1270, 1280, 1290, 1300, 1310, 1320, 1330, 1340, 1350, 1360, 1370, 1380, 1390, 1400, 1410, 1420, 1430, 1440, 1450, 1460, 1470, 1480, 1490, 1500, 1510, 1520, 1530, 1540, 1550, 1560, 1570, 1580, 1590, 1600, 1610, 1620, 1630, 1640, 1650, 1660, 1670, 1680, 1690, 1700, 1710, 1720, 1730, 1740, 1750, 1760, 1770, 1780, 1790, 1800, 1810, 1820, 1830, 1840, 1850, 1860, 1870, 1880, 1890, 1900, 1910, 1920, 1930, 1940, 1950, 1960, 1970, 1980, 1990, 2000, 2010, 2020, 2030, 2040, 2050, 2060, 2070, 2080, 2090, 2100, 2110, 2120, 2130, 2140, 2150, 2160, 2170, 2180, 2190, 2200, 2210, 2220, 2230, 2240, 2250, 2260, 2270, 2280, 2290, 2300, 2310, 2320, 2330, 2340, 2350, 2360, 2370, 2380, 2390, 2400, 2410, 2420, 2430, 2440, 2450, 2460, 2470, 2480, 2490, 2500, 2510, 2520, 2530, 2540, 2550, 2560, 2570, 2580, 2590, 2600, 2610, 2620, 2630, 2640, 2650, 2660, 2670, 2680, 2690, 2700, 2710, 2720, 2730, 2740, 2750, 2760, 2770, 2780, 2790, 2800, 2810, 2820, 2830, 2840, 2850, 2860, 2870, 2880, 2890, 2900, 2910, 2920, 2930, 2940, 2950, 2960, 2970, 2980, 2990, 3000, 3010, 3020, 3030, 3040, 3050, 3060, 3070, 3080, 3090, 3100, 3110, 3120, 3130, 3140, 3150, 3160, 3170, 3180, 3190, 3200, 3210, 3220, 3230, 3240, 3250, 3260, 3270, 3280, 3290, 3300, 3310, 3320, 3330, 3340, 3350, 3360, 3370, 3380, 3390, 3400, 3410, 3420, 3430, 3440, 3450, 3460, 3470, 3480, 3490, 3500, 3510, 3520, 3530, 3540, 3550, 3560, 3570, 3580, 3590, 3600, 3610, 3620, 3630, 3640, 3650, 3660, 3670, 3680, 3690, 3700, 3710, 3720, 3730, 3740, 3750, 3760, 3770, 3780, 3790, 3800, 3810, 3820, 3830, 3840, 3850, 3860, 3870, 3880, 3890, 3900, 3910, 3920, 3930, 3940, 3950, 3960, 3970, 3980, 3990, 4000, 4010, 4020, 4030, 4040, 4050, 4060, 4070, 4080, 4090, 4100, 4110, 4120, 4130, 4140, 4150, 4160, 4170, 4180, 4190, 4200, 4210, 4220, 4230, 4240, 4250, 4260, 4270, 4280, 4290, 4300, 4310, 4320, 4330, 4340, 4350, 4360, 4370, 4380, 4390, 4400, 4410, 4420, 4430, 4440, 4450, 4460, 4470, 4480, 4490, 4500, 4510, 4520, 4530, 4540, 4550, 4560, 4570, 4580, 4590, 4600, 4610, 4620, 4630, 4640, 4650, 4660, 4670, 4680, 4690, 4700, 4710, 4720, 4730, 4740, 4750, 4760, 4770, 4780, 4790, 4800, 4810, 4820, 4830, 4840, 4850, 4860, 4870, 4880, 4890, 4900, 4910, 4920, 4930, 4940, 4950, 4960, 4970, 4980, 4990, 5000, 5010, 5020, 5030, 5040, 5050, 5060, 5070, 5080, 5090, 5100, 5110, 5120, 5130, 5140, 5150, 5160, 5170, 5180, 5190, 5200, 5210, 5220, 5230, 5240, 5250, 5260, 5270, 5280, 5290, 5300, 5310, 5320, 5330, 5340, 5350, 5360, 5370, 5380, 5390, 5400, 5410, 5420, 5430, 5440, 5450, 5460, 5470, 5480, 5490, 5500, 5510, 5520, 5530, 5540, 5550, 5560, 5570, 5580, 5590, 5600, 5610, 5620, 5630, 5640, 5650, 5660, 5670, 5680, 5690, 5700, 5710, 5720, 5730, 5740, 5750, 5760, 5770, 5780, 5790, 5800, 5810, 5820, 5830, 5840, 5850, 5860, 5870, 5880, 5890, 5900, 5910, 5920, 5930, 5940, 5950, 5960, 5970, 5980, 5990, 6000, 6010, 6020, 6030, 6040, 6050, 6060, 6070, 6080, 6090, 6100, 6110, 6120, 6130, 6140, 6150, 6160, 6170, 6180, 6190, 6200, 6210, 6220, 6230, 6240, 6250, 6260, 6270, 6280, 6290, 6300, 6310, 6320, 6330, 6340, 6350, 6360, 6370, 6380, 6390, 6400, 6410, 6420, 6430, 6440, 6450, 6460, 6470, 6480, 6490, 6500, 6510, 6520, 6530, 6540, 6550, 6560, 6570, 6580, 6590, 6600, 6610, 6620, 6630, 6640, 6650, 6660, 6670, 6680, 6690, 6700, 6710, 6720, 6730, 6740, 6750, 6760, 6770, 6780, 6790, 6800, 6810, 6820, 6830, 6840, 6850, 6860, 6870, 6880, 6890, 6900, 6910, 6920, 6930, 6940, 6950, 6960, 6970, 6980, 6990, 7000, 7010, 7020, 7030, 7040, 7050, 7060, 7070, 7080, 7090, 7100, 7110, 7120, 7130, 7140, 7150, 7160, 7170, 7180, 7190, 7200, 7210, 7220, 7230, 7240, 7250, 7260, 7270, 7280, 7290, 7300, 7310, 7320, 7330, 7340, 7350, 7360, 7370, 7380, 7390, 7400, 7410, 7420, 7430, 7440, 7450, 7460, 7470, 7480, 7490, 7500, 7510, 7520, 7530, 7540, 7550, 7560, 7570, 7580, 7590, 7600, 7610, 7620, 7630, 7640, 7650, 7660, 7670, 7680, 7690, 7700, 7710, 7720, 7730, 7740, 7750, 7760, 7770, 7780, 7790, 7800, 7810, 7820, 7830, 7840, 7850, 7860, 7870, 7880, 7890, 7900, 7910, 7920, 7930, 7940, 7950, 7960, 7970, 7980, 7990, 8000, 8010, 8020, 8030, 8040, 8050, 8060, 8070, 8080, 8090, 8100, 8110, 8120, 8130, 8140, 8150, 8160, 8170, 8180, 8190, 8200, 8210, 8220, 8230, 8240, 8250, 8260, 8270, 8280, 8290, 8300, 8310, 8320, 8330, 8340, 8350, 8360, 8370, 8380, 8390, 8400, 8410, 8420, 8430, 8440, 8450, 8460, 8470, 8480, 8490, 8500, 8510, 8520, 8530, 8540, 8550, 8560, 8570, 8580, 8590, 8600, 8610, 8620, 8630, 8640, 8650, 8660, 8670, 8680, 8690, 8700, 8710, 8720, 8730, 8740, 8750, 8760, 8770, 8780, 8790, 8800, 8810, 8820, 8830, 8840, 8850, 8860, 8870, 8880, 8890, 8900, 8910, 8920, 8930, 8940, 8950, 8960, 8970, 8980, 8990, 9000, 9010, 9020, 9030, 9040, 9050, 9060, 9070, 9080, 9090, 9100, 9110, 9120, 9130, 9140, 9150, 9160, 9170, 9180, 9190, 9200, 9210, 9220, 9230, 9240, 9250, 9260, 9270, 9280, 9290, 9300, 9310, 9320, 9330, 9340, 9350, 9360, 9370, 9380, 9390, 9400, 9410, 9420, 9430, 9440, 9450, 9460, 9470, 9480, 9490, 9500, 9510, 9520, 9530, 9540, 9550, 9560, 9570, 9580, 9590, 9600, 9610, 9620, 9630, 9640, 9650, 9660, 9670, 9680, 9690, 9700, 9710, 9720, 9730, 9740, 9750, 9760, 9770, 9780, 9790, 9800, 9810, 9820, 9830, 9840, 9850, 9860, 9870, 9880, 9890, 9900, 9910, 9920, 9930, 9940, 9950, 9960, 9970, 9980, 9990, 10000.
Kész Mouszlin-ablakfüggönyök,
virágos, igen jó a tisztításra, mindig a legjobb minőségben, szőcsve és csavarral, 3-4 ft. 20
(1 ablak mindig 2 színyat számítva.)
1 ablak száma 117 cent szélesség 3 méter hossza, egy ablakra fr. 2.50, 3.50, 5.
Ugyanezek készlettel, egy ablak 50 kral feljebb.
Virágos Mouszlin függönyök méter száma, a legjobbb minták szerint
78 cent szélesség méterje 40, 50 kr.; 117 cent szélesség méterje 55, 65 kr.; 150 cent szélesség méterje 70, 80, 90, 100, 110, 120, 130, 140, 150, 160, 170, 180, 190, 200, 210, 220, 230, 240, 250, 260, 270, 280, 290, 300, 310, 320, 330, 340, 350, 360, 370, 380, 390, 400, 410, 420, 430, 440, 450, 460, 470, 480, 490, 500, 510, 520, 530, 540, 550, 560, 570, 580, 590, 600, 610, 620, 630, 640, 650, 660, 670, 680, 690, 700, 710, 720, 730, 740, 750, 760, 770, 780, 790, 800, 810, 820, 830, 840, 850, 860, 870, 880, 890, 900, 910, 920, 930, 940, 950, 960, 970, 980, 990, 1000, 1010, 1020, 1030, 1040, 1050, 1060, 1070, 1080, 1090, 1100, 1110, 1120, 1130, 1140, 1150, 1160, 1170, 1180, 1190, 1200, 1210, 1220, 1230, 1240, 1250, 1260, 1270, 1280, 1290, 1300, 1310, 1320, 1330, 1340, 1350, 1360, 1370, 1380, 1390, 1400, 1410, 1420, 1430, 1440, 1450, 1460, 1470, 1480, 1490, 1500, 1510, 1520, 1530, 1540, 1550, 1560, 1570, 1580, 1590, 1600, 1610, 1620, 1630, 1640, 1650, 1660, 1670, 1680, 1690, 1700, 1710, 1720, 1730, 1740, 1750, 1760, 1770, 1780, 1790, 1800, 1810, 1820, 1830, 1840, 1850, 1860, 1870, 1880, 1890, 1900, 1910, 1920, 1930, 1940, 1950, 1

Végeladás a helyiség kiürítése miatt:

Mezőgazdasági gépek leszállított árakon.

Reading Iron Works Ltd. Ügynökségi iroda: Thonet-udvarban.

Kitünő hatással bír

mint házi szer gyomorbifók, elrontott gyomor s étvágytalanságnál

Dr. FERINI

ÉLET-GYÓGY-ITALA.

Egy nagy üveg ára 80 kr., kicsinynek 42 kr.

Ugyanott a rövid idő alatt oly nagyhirű lett... Egyedül megszerezhető FRANZ V. főraktárában SCHWARZ HENRIK-nél

A FRANKLIN-TÁRSULAT

magyar irodalmi intézet kiadásában Budapestben (egyetem-utca 4-ik szám) megjelent és minden könyvrésznél kapható:

IFJUSÁGI IRATOK.

Angol remekírók műveiből.

Szerkeszti

YACHOTT SÁNDORNÉ.

Ára füzve 1 frt 40 kr.

OLCSÓ KÖNYVTÁR.

Az „OLCSÓ KÖNYVTÁR” célja minél olcsóbb áron jutni a magyar közönség birtokába a hazai és külföldi jeles írók kisebb műveit

Az „OLCSÓ KÖNYVTÁR” nem bizonyos osztályt vagy kort tart szemé előtt, hanem az egész művelt közönséget s nem annyira kétes becsű újdonságokkal kíván kedveskedni

Minden füzet önálló könyv levén, külön is megszerezhető. Épen azért nem nyitunk reá előfizetést, hogy mindenki azt a füzetet vehesse meg, a melyre szüksége van.

Az olcsó könyvtár eddig megjelent füzetei.

- 1. Dorottya, vagyis a dámák diadalma a farsangon. Füzesi vitézi verszet IV. könyvben. Írta Csokonay Vitéz Mihály. Füzve 20 kr.
2. Bret Harte kalligrafiai beszélyei. Angolból fordította Belényesi Gábor. Füzve 40 kr.
3. Kőlcsey Ferencs. Beszélyei. Füzve 40 kr.
4. Machiavelli. Írta Macaulay T. B. Angolból ford. B. P. Füzve 20 kr.
5. Kórnyai Frigyes összes költeményei. Füzve 60 kr.
6. Sandeau. Montsabreyi kastély. Füzve 20 kr.
7. Fanni hagyományai. Beszély, írta Kármán József. Füzve 20 kr.
8. Solihub gróf. Előkelő világ. Orosz beszély. Füzve 30 kr.
9. Szigligeti Ede. Lillómé. Eredeti vígjáték, népdalokkal, zenével, három felvonásban. Füzve 20 kr.
10. Dickens Károly. Karácsoni ének prózában, levén voltaképp egy karácsoni kisrétetes beszély. Angolból fordította Belényesi Gábor. Füzve 30 kr.
11. Beszélyek az orosz életből. Gögel Miklós után. Füzve 20 kr.
12. Chateaubriand. Atala. Franciaából ford. Csiky K. Füzve 20 kr.
13. Tomany Alfréd. Király-idyllék. I. Helén. — II. Gineyra. Angolból fordította Szász Károly. Füzve 20 kr.
14. Macaulay T. B. Lord Bacon. Angolból ford. B. P. Füzve 40 kr.
15. Kemény Zsigmond. Szerelem és hiszág. Beszély. Füzve 30 kr.
16. Hugo Victor. Koraani. Szomorujáték öt felvonásban. Fordította S. A. s. Károly. Füzve 30 kr.
17. Kőlcsey Ferencs. szónoki művei. Füzve 60 kr.
18. Jósika Miklós. Egy igaz ember. Beszély. Füzve 20 kr.
19. Conscience V. A szegény némes. Flaudand beszély. Franciaából fordította Greguss Agost. Füzve 40 kr.
20. Pope S. A mábírálatról. Tanköltemény. Angolból fordította Lukács Móriscs. Füzve 20 kr.

A Franklin-Társulat magyar irodalmi intézet kiadásában Budapestben (egyetem-utca 4. szám) megjelent és minden könyvrésznél kapható: ADOMA-TÁR. Magyar népadomák, élcesek és furcsa ötletek gyűjteménye. Ára füzve 80 kr.

PÉNZ 6-os kamatra földbirtokok, uradalmak és bérházakra, ugyszintén közszégi kölcsönök egész Ausztria-Magyarország és Erdély számára, bármely összegben, 04 fél éves részletekben visszafizetésre folyósíthatók a hatós. enged. lezártító és lezártolást közzéadó irada által Bécsben, Siadt, Schottenhof, 12. Sírgye, Thür s. Levelek bérmentésre és német nyelven kéretnek intézetnél. 1095

Os. és kir. szabdalim. a maga nemében egyetlen határ-patkány és egér-irtószert. Egy bádog-dobos ára 1 frt, 6 doboz 5 frt o. e.

Valódi perzsal, minden rovar-irtópor. Kiválóan alkalmazható minden állomány, vegyítve tiszta növénykiszérmény, csupán változó jóllátással meg lehet biztosítani a kártevőktől összeállítva, teljesen mérge nélküli, mint a poloskák, bolhák, moly, házi ticskák, avábbogár, hangyák stb.-ket felmulhatlanul tiszosn és teljes határ-irtószert gyantánál ellismerve dobozokban (minden szóró-készülékkel ellátva, 1 frt 55 kr. és 30 kr. o. e.)

Os. és kir. szab. gyökeresen ható poloska-irtószert, hatóköze számára. Egy nagy üveg 50 kr., 6 üveg 2 frt 55 kr., 1 kis üveg 30 kr., 6 üveg 1 frt 55 kr. o. e.

Földimulhatlan határ poloska-irtószert. Füstölő, mosószelvény vagy falak mosásánál a testekbe, médebe vagy vakolatba keverve alkalmas. Egy pi. üveg ára 1 frt, 6 pintes üveg 5 frt o. e. 1 pintes üveg olcsóbb egy közönséges szobára.

Specialit. különösen biztos és gyökeresen ható avábbogár-irtópor. (Hilone en) 1 csomag ára 50 kr. 6 csomag 2 frt 55 kr. o. e.

Teljesen mérge nélküli, gyorsan és teljesen ható orosz avábbogár (csodakész) irtópor, dobozokban (különösen a kőszelvények elirtására), ára 1 doboz 1 frt és kisebb 55 kr. o. e.

Elpusztíthatlan meggy-fujtatók, melyek segítségével a rovar- vagy 2004

oroszbogár-por egyformán szét szórható, és a legkisebb házaszobákba belivehető. Egy darab ára 50 kr. o. e. Számos megrendelést vár: REISS B., magyar kir. szab. v. zsebek gyára Budapest, király-utca 46. 661 Főraktár: 733 Maager W. úrnál, Bécs, III. Neumarkt 3. sz. a. főraktár: Heyek Adolf ur főkönyvtárban, PESTER, HÁRÓN KÖRNYÉ-UTCA 9. sz.

PILEPSIE (nehézkör) levél útján gyógyítatik dr. KILLISCH, külföldi orvos által. Neu-stadtban, Dresden mellett (Sászországban). Már 5000-nál többet sikerrel gyógyítottak.

A dr. Bayer-féle cs. kir. szabad. valódi PULCHERIN az egyedüli ártalmatlan szépitőszert; a bőrt vakítóan fehérré teszi, az arcnak az ifjúság rózsaszínjét kölcsönzi, s egyúttal a legjobb aszer szeplők, mafoltok és pörseések ellen. Ára üvegenként 1 frt 50 és 80 kr. EL BENITO, legjobb szer a haj tökeletes újjánövesztésére; a fejkopart eltávolítja; s a hajnak fényt és természetes színt kölcsönöz. Ára üvegenként 1 frt 80 kr. Preschel-féle STORAX-CRÈME. Ajánlatos szer a bőr finomítására, s a bőrkütsések gyökeres eltávolítására. Egy üveg ára 80 kr. Valódi minőségben kaphatók: SCHWARZ HENRIK-nél Budapestben, egyetem-tér 2. sz. alatt. 2169

Dr. LENGIL FR. NYIR-BALZSAMA. Már magában a növényi nedv, mely a nyírből, ha annak forrásba fürünk, kifolyik, ember-emberek óta mint a legkisebb szépitő-szer ismeretes; ha meg s nedv a foltalkó utatitása szerint vegyi uton balzammá készítettik, majdnem csodás hatással működik. Ha például azszal az arcz vagy egyéb bőr-részek este bekennelnek, már a következő reggelre alig észre vehető pikkelyek válnak el a bőrtől, s az ezáltal vakítóan fehérré s gyöngédé tetetik. Ezen balzamsz elemítja az arcson található ráncokat és himbi-helyeket, s annak ifjú arcz színt ad; a bőrnek féhérséget, gyöngédéset, frisséget kölcsönöz; szeplőt, mafoltokat, anyajegyet, az orr vérséget, bőr-atkákat és a bőr egyéb tisztálattalazását a legrovidobó idő alatt eltávolítja. Egy korsó ára, használati utatitással együtt 1 frt 50 kr., postán küldve 10 krral több. 1788-90. BAKTÁN: Pesten Török József gyógyszerésznél, király-utca 7. — Pozsonyban: Pisatory gyógyszerésznél, Mihálykapu.

ADAMCSIK JÁNOS lakatos-mester, Budapestben, VII. ker. Wesselenyi (aréna) utca 3. sz. a nagykereszt-utca sarkán ajánlja és raklárát mindenemé takaréktűzhelyekből lemez- v. cserépalazattal, valamint falazás nélkül. 2152 Vidéki rendelémények pontosan eszközöltenek, és árjegyzékek kívánatra küldének.

1 ft. Alkalmi vétel! 1 ft. Egy „Philadelphia” elegans nyá-ikelme fordítlap, könnyebb, szebb és tartóssabb a szalmakalapnál. Megrendeléséknél a fejbőség méreke kéretik. Csomagolás 25 kr. 25 kr. Egy eredeti japáni sárható legyező, melynek csajszéges elegans kiállítás tavakoktól valódiságot. Cselzársága fölülmúlja az Európában készültéket. 35 kr. Egy darab bá-vés csodától elpáns toll-tartóval, mely egyszerűn virbe marva, napokig tartó használata mellett magában tartalmaz az egy óra szükséges bútaszárakat. 10. Egy az időjárásról előre jósló barát, mely eredeti kiállítás mellett még egy le-méretű is tartalmaz. 60 kr. Egy lovagló-ostor mely egy darab rhinoceros-bőrből van kivágva s egy olaj-csészere, mint alapszállítatlan. 30 kr. Egy 30 centimeter hosszú, káliskony, fekete kényvel, mely ragany szivarszáraknak 85 kr. Egy szebbel 85 kr. gyufatartó szelben, gyűjtő kancsocal, alpacából készírt. 85 kr. Egy sárga kántorból készült szallár. Plaidézi. 35 kr. Egy új párisi talizmány 38 42 46 50 54 hossz, mindkét oldalán borított, barna belső fekete vízmentes rugany cső-sítvány. 35 kr. Egy új párisi talizmány 38 42 46 50 54 hossz, mindkét oldalán borított, barna belső fekete vízmentes rugany cső-sítvány. 35 kr. Ajánljak KERTÉSZ ÉS EISERT Budapestben, Dorottya-utca 2. sz. Irasbéli megbízások gyorsan. Nagy árjegyzékünk kívánatra ingyen.

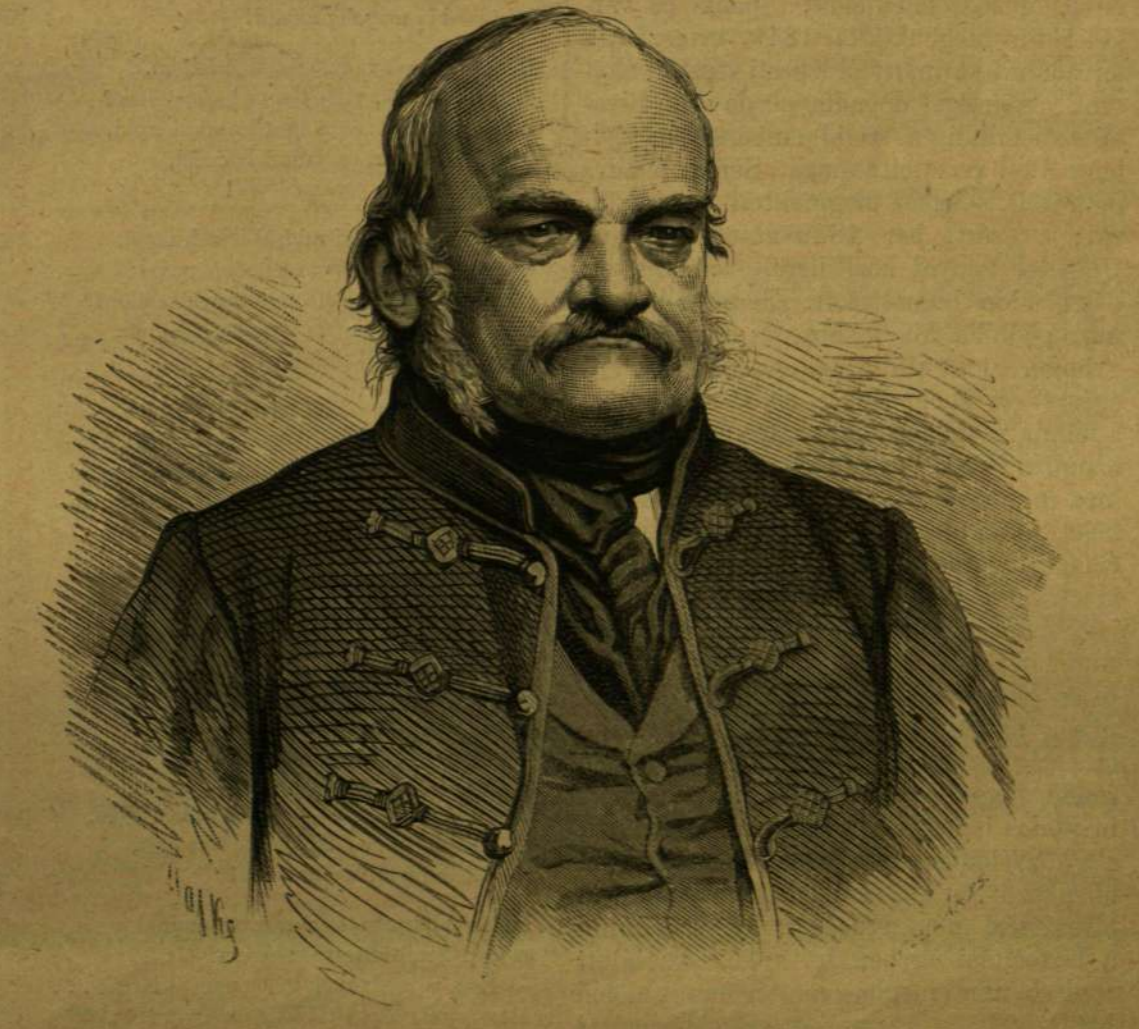
VASÁRNAPI UJSÁG

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és POLITIKAI UJDONSÁGOK együttl: egész évre ... 12 frt fél évre ... 6 * Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG: egész évre ... 8 frt fél évre ... 4 * Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK: egész évre ... 6 frt fél évre ... 3 *

31. szám. — 1876. Budapest, julius 30. XXIII. évfolyam. FÉNYES ELEK. (1807—1876.)

FÉLRE a világtól, melynek zajában s munkálkodásában egykor oly tevékeny részt vett, félig önkénytelen, félig kényeszerült száműzetésben a társaságból, melynek egykor oly kedvelt s népszerű tagja vala, elfeledve csaknem mindenkitől: halt meg Fényes Elek. Ő volt utolsó Magyarországon a statisztikai tudományoknak, az ő nagy gonddal, fáradsággal, saját erején, közvetlenül az első forrásokból összegyűjtött adatai képezték nagy ideig az egyetlen anyagot, melyből hazánk földrajzi, közgazdasági s általános statisztikai viszonyainak ismeretét mindnyájan merítettük; e téren dolgozta egész kis könyvtárát tesznek; — de meghaladva az időtől, érdemei elfeledve, talán eléggé fontos, de mindenesetre mellékes okokból: meg kelle érnie egy nemzetközi statisztikai kongresszus Budapest tartásának előkészületeit, a nélkül hogy az azokban való részvételre ő, hazánknak a most élők közt első, sokáig egyetlen statisztikusa, csak fel is szólíttassék... Így mulik el minden. S hányszor ismétlődik a legszomorubb látvány: hogy élő ember túléli önmagát; s érdemeit és emlékezetét, még életében, eltemetve látja kortársai között. Fényes Eleknek ez a szomorú sors jutott.

1807-ben született, Biharvármegyében, Csohajon, nemes családból. Hét éves korában a debreczeni kollégiumba ment, 1822—4-ig Nagy-Váradon bölcsészeti, 1824—6-ig Pozsonyban jogi tanfolyamot végzett. 1829-ben tette le az ügyvédi esküt, s 1830-ban, mint absentium aplegatus volt jelen a pozsonyi országgyűlésen. Onnan visszatérva, a helyét hogy az ügyvédséget folytatta volna, diplomáját fiókjába rejtve, kedvenc tanulmányaira, u. m. földrajzra, statisztikára és nemzetgazdaságra fordítá minden idejét, s elkezdte adatokat gyűjteni Magyarország terjedelmes és részletes leírásához, és e célból — mivel még akkor alig volt más módja az adatgyűtésnek, több utazást tett a hazában. 1831-ben bihari birtokán, 1832 után pedig, midőn megházasodott s Pozsonymegyébe Sárosfára költözött, részint gazdálkodással, részint utazással

FÉNYES ELEK.